

รายงานผลการดำเนินงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สถาบันอนุญาโตตุลาการ
THAILAND ARBITRATION CENTER (THAC)

รายงานภารกิจหลักและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2565

สรุปสาระสำคัญการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สถาบันอนุญาโตตุลาการได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดการภารกิจหลักรวมทั้งสิ้น 14,168,500 บาท เพื่อปฏิบัติตามภารกิจหลัก ได้แก่

แผนงาน : แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

ผลการดำเนินงานภารกิจหลัก มีผลการดำเนินงานภารกิจหลัก ดังนี้

แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ มีโครงการสำคัญภายใต้แผนพัฒนาระบบ ดังนี้

- (1) เผยแพร่ความรู้ และข้อมูลที่ต้องเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือกให้แก่บุคคลทั่วไป
- (2) พัฒนา และส่งเสริมการใช้อินญาโตตุลาการ และระงับข้อพิพาทโดยลดมาตรการที่เป็นอุปสรรค และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ
- (3) ยกระดับมาตรฐานของศูนย์ระงับข้อพิพาททางเลือกของไทยและผู้ปฏิบัติงานด้าน ADR
- (4) การสร้างความรับรู้เกี่ยวกับสถาบันฯและบริการต่างๆ
- (5) พัฒนาระบบบริการ โดยการเพิ่มจำนวนคดี
- (6) การฝึกอบรม และการขาย Sponsorship เพื่อเพิ่มรายได้ของสถาบัน

1. ผลการดำเนินงานในโครงการต่างๆ ปรากฏผลดังนี้

1.1 โครงการเผยแพร่ความรู้และข้อมูลที่ต้องเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือกให้แก่บุคคลทั่วไป

สถาบันอนุญาโตตุลาการ ที เอช เอ ซี ได้จัดทำรายงานสถานการณ์ทั้งสิ้นจำนวน 2 เล่ม คือ

(1) รายงานสถานการณ์อนุญาโตตุลาการประจำปี 2564

ฝ่ายอนุญาโตตุลาการและการระงับข้อพิพาทได้ดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์อนุญาโตตุลาการ รายงานสถานการณ์ที่จัดทำอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 6 ซึ่งได้รวบรวมความเคลื่อนไหวทางวิชาการ, ข้อมูลทางสถิติของคดี ประเภทของข้อพิพาท ทฤษฎีของข้อพิพาท, อัตราการเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการและอัตราการบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ฯลฯ โดยได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

โดยในปีนี้ได้เริ่มจัดทำดัชนีสถานการณ์ด้านการอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยถือเป็นปีแรกที่ได้เริ่มดำเนินการ โดยได้นำฐานข้อมูลทางสถิติของปี 2562 และ 2563 มาผูกสูตรคำนวณดัชนี ผ่านทางปัจจัย 5 ประการ อันประกอบด้วย อัตราการเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ, อัตราการบังคับตามคำชี้ขาด, อัตราความรู้เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ, จำนวนคดีอนุญาโตตุลาการที่อยู่ภายใต้การดำเนินการของสถาบัน

และหน่วยงานต่างๆ ที่ให้บริการด้านการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย และความรวดเร็วในการดำเนินกระบวนการอนุญาโตตุลาการ โดยจะมีการจัดงานในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2565

สำหรับความเคลื่อนไหวของโครงการจัดทำรายงานสถานการณ์อนุญาโตตุลาการประจำปี 2564 ได้จัดพิมพ์เรียบร้อยแล้วเพื่อทำการเผยแพร่ต่อไป

(2) รายงานสถานการณ์การประนอมข้อพิพาท ประจำปี 2564

เป็นรายงานสถานการณ์ซึ่งจัดทำอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 ซึ่งฝ่ายอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทได้ดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์การประนอมข้อพิพาท โดยได้รวบรวมความเคลื่อนไหวทางวิชาการ อาทิ การจัดอบรมสัมมนาทางวิชาการด้านการประนอมข้อพิพาท, วิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์เกี่ยวกับการประนอมข้อพิพาท ฯลฯ , สถิติของคดีประนอมข้อพิพาทหรือการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่ดำเนินการโดยสถาบันหรือหน่วยงานที่ให้บริการด้านการประนอมข้อพิพาท/ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เช่น กรมบังคับคดี, กรมการปกครอง, ศาลแพ่ง, ศาลแขวงพระนครใต้ เป็นต้น, ประเภทของข้อพิพาทที่เข้าสู่การประนอมข้อพิพาท/การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท, อัตราความสำเร็จและไม่สำเร็จของข้อพิพาทที่เข้าสู่กระบวนการประนอมข้อพิพาท/ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เป็นต้น

สำหรับความเคลื่อนไหวของโครงการจัดทำรายงานสถานการณ์การประนอมข้อพิพาทประจำปี 2564 คณะผู้จัดทำได้รับการตอบกลับจากหน่วยงานที่ให้บริการด้านการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและการประนอมข้อพิพาท รวมทั้งได้รวบรวมข้อมูลการประนอมข้อพิพาทระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2564 อันประกอบด้วยข้อมูลจากศาลแพ่ง, ศาลแขวงพระนครใต้, ศาลแขวงนครปฐม, กรมการปกครอง, สำนักงานสภาอนุญาโตตุลาการ, สำนักงานแรงงานสัมพันธ์, สถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC, สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และสมาคมประกันวินาศภัยไทย

นอกจากนี้ ยังได้รวบรวมข้อมูลในส่วนที่ 2 ข้อมูลความเคลื่อนไหวทางวิชาการเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือก ซึ่งเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถิติการจัดงานอบรม งานประชุม ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม 2564 เรียบร้อยแล้ว

สำหรับความเคลื่อนไหวของโครงการจัดทำรายงานสถานการณ์การประนอมข้อพิพาทประจำปี 2564 ได้จัดพิมพ์เรียบร้อยแล้วเพื่อทำการเผยแพร่ต่อไป

(3) วารสารทางวิชาการของสถาบันอนุญาโตตุลาการ ที เอช เอ ซี

เนื่องด้วย สถาบันอนุญาโตตุลาการ ที เอช เอ ซี ได้ดำเนินการจัดทำวารสารทางวิชาการ ด้านนิติศาสตร์ เป็นครั้งแรก โดยมีความมุ่งหมายที่จะผลักดันให้วารสารดังกล่าวเข้าสู่ฐานข้อมูลของ TCI เพื่อให้เป็นช่องทางหนึ่งสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนักวิชาการ นักวิจัย ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจเรื่องกฎหมาย

อนึ่ง วารสารฉบับนี้จะรวบรวมและเผยแพร่บทความทางวิชาการ บทความวิจัย และฎีกาวิเคราะห์ ที่เกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ ที่น่าสนใจ โดยไม่ได้จำกัดเฉพาะการระงับข้อพิพาททางเลือกเท่านั้น ซึ่งสำหรับการดำเนินการในปัจจุบันนี้ กองบรรณาธิการ ได้อนุมัติ ตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำ

วารสาร ไม่ว่าจะเป็นหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจทานและให้ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมที่จะเผยแพร่บทความนั้นๆ ในวารสาร หรือ Peer Review, คำตอบแทนของผู้ทรงคุณวุฒิ, รูปแบบของบทความที่จะจัดส่ง, ระบบการตรวจสอบแก้ไขและให้ความเห็น เกี่ยวกับบทความที่จะเผยแพร่, จำนวนวารสารที่จะตีพิมพ์เป็นรูปเล่ม เป็นต้น

ความคืบหน้าในการดำเนินการประจำปีประมาณ 2565 นี้ มีบทความที่ส่งเข้ามาเผยแพร่ในวารสารแล้วทั้งสิ้นจำนวน 5 บทความ คือ 1. เรื่อง “มาตรการคุ้มครองชั่วคราวก่อนมีคำชี้ขาดในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ” โดยนางสาวกนกพรรณ ชลชลลิต 2. เรื่อง “คณะกรรมการข้อพิพาท (Dispute Board) ทางเลือกใหม่ของไทยในการบริหารจัดการข้อพิพาท” โดยนายโชคชัย เนตรงามสว่างและนายอุกฤษฏ์ ศรพรหม 3. เรื่อง “ข้อเท็จจริงที่อนุญาโตตุลาการต้องเปิดเผย” โดยนางสาวลีลา เกตุขุนทด 4. เรื่อง “Latest development in Vietnam Arbitration Law” 5. เรื่อง “มาตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจาก Covid-19” โดย ดร.จิราวัฒน์ ญัญญะเจริญ ซึ่งกองบรรณาธิการได้พิจารณาแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิและประเมินคุณภาพของบทความเรียบร้อยแล้ว

ปัจจุบันนี้ อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์วารสารทางวิชาการ

(4) โครงการการแข่งขันการประណข้อพิพาทเชิงพาณิชย์ ครั้งที่ 4

การแข่งขันโครงการ THAC National Mediation Competition 2022 หรือ การแข่งขันการประណข้อพิพาทเชิงพาณิชย์ ทางสถาบันอนุญาโตตุลาการจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 4 เป็นการแข่งขันโดยจัดให้มีสถานการณ์จำลองในข้อพิพาทเชิงพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนรุ่นใหม่มีความรู้ความเข้าใจในการประណข้อพิพาท บทบาทหน้าที่ของผู้ที่ทำหน้าที่เป็น “ผู้ประណ” ซึ่งไม่จำเป็นหรือจำกัดว่าจะต้องเป็นทนายความหรือนักกฎหมายเท่านั้น และครั้งนี้ทางสถาบัน THAC จัดพิเศษทุก ๆ ปี เพราะได้มีการเพิ่มการแข่งขันการเจรจาต่อรองเพิ่มซึ่งเป็นหนึ่งทักษะของการประណข้อพิพาท เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะและสร้างประสบการณ์ใหม่ๆให้กับผู้เข้าแข่งขัน

โดยงานแข่งขันดังกล่าวดำเนินการจัดขึ้นระหว่างวันที่ 25 – 28 มกราคม พ.ศ. 2565 ในรูปแบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom และเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565 ทางสถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC ได้มอบเงินรางวัลรวมมูลค่ากว่า 70,000 บาท พร้อมกับแจกประกาศนียบัตรพร้อมและเหรียญรางวัลให้แก่ผู้ชนะเลิศ นักศึกษา ที่ได้รับรางวัลการแข่งขันการประណข้อพิพาทเชิงพาณิชย์ ครั้งที่ 4 ซึ่งได้รับเกียรติจากรองผู้อำนวยการสถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC นางสาวมัทธมิมิธร คัมภีรานนท์ ร่วมกับ ผู้สนับสนุนกิจกรรมหลักของ THAC นางสาวพมาศ ธรรมธีรเดโช จาก บริษัท ดิลลิกีแอนด์กิบบินส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด และคุณอนุวัฒน์ งามประเสริฐกุล บริษัท บลูเมนทอล ริชเตอร์ แอนด์ สุ่มธ จำกัด จากที่สถาบันอนุญาโตตุลาการ มามอบผลรางวัลดังกล่าว

(5) โครงการการแข่งขันการประนอมข้อพิพาทครั้งที่ 1 (ภาคภาษาอังกฤษ)

สถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) จัดการแข่งขันการประนอมข้อพิพาทในระดับนานาชาติครั้งที่ 1 โดยการแข่งขันในรอบชิงชนะเลิศนั้นผลปรากฏว่า “SETTLEMENT SQUAD” ซึ่งเป็นทีมเข้าแข่งขันจากประเทศอินเดีย เป็นฝ่ายเอาชนะทีม USLLS จากประเทศอินโดนีเซีย พร้อมคว้าเงินรางวัลกว่า 1,500 เหรียญสหรัฐ (ราว 56,000 บาท) ไปครอง การแข่งขันครั้งนี้ มีรูปแบบการแข่งขันผ่านระบบออนไลน์ โดยมีทีมร่วมเข้าแข่งขันกว่า 24 ทีม จากทั่วโลกทุกมุมโลก ซึ่งจุดมุ่งหมายสูงสุดไม่ได้เพียงแค่เป็นการแข่งขันเพื่อหาผู้ชนะเท่านั้น จะยังมุ่งพัฒนาทักษะด้านการประนอมข้อพิพาทให้กับคนรุ่นใหม่ เพื่อยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมด้านการระงับข้อพิพาททางเลือก และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศไทยในวงการนี้สู่ระดับสากล

การแข่งขันครั้งนี้ มีรูปแบบการแข่งขันผ่านระบบออนไลน์ โดยมีทีมร่วมเข้าแข่งขันกว่า 24 ทีม จากทั่วโลกทุกมุมโลก ซึ่งจุดมุ่งหมายสูงสุดไม่ได้เพียงแค่เป็นการแข่งขันเพื่อหาผู้ชนะเท่านั้น จะยังมุ่งพัฒนาทักษะด้านการประนอมข้อพิพาทให้กับคนรุ่นใหม่ เพื่อยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมด้านการระงับข้อพิพาททางเลือก และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศไทยในวงการนี้สู่ระดับสากล

(6) โครงการการแข่งขันอนุญาโตตุลาการครั้งที่ 1”

เนื่องด้วยสถาบันอนุญาโตตุลาการมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริม พัฒนา และสร้างองค์ความรู้ในกระบวนการการระงับข้อพิพาททางเลือกทุกรูปแบบ รวมถึงการอนุญาโตตุลาการ (Arbitration) เพื่อให้บริการด้านการระงับข้อพิพาทของสถาบันเป็นที่รู้จัก ทางสถาบันฯ จึงเห็นควรให้มีการจัดการแข่งขันอนุญาโตตุลาการ National Arbitration Competition ขึ้นเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงขั้นตอนการอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ ภายใต้การจัดการคดีของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

นอกเหนือจากนั้นทางสถาบันฯยังได้จัดกิจกรรมปฐมนิเทศ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้สมัครเข้าแข่งขันเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2565 โดยมุ่งหวังให้นิสิต นักศึกษาเข้าใจถึงความหมายและความสำคัญของการอนุญาโตตุลาการ รวมถึงชี้แจงกติกาและเงื่อนไขต่าง ๆ ก่อนเริ่มแข่งขัน

กิจกรรมภายในงานประกอบด้วย การบรรยายเตรียมความพร้อมเรื่อง กฎการแข่งขัน เกณฑ์การตัดสิน และข้อบังคับการแข่งขัน อนุญาโตตุลาการจากทีมนักกฎหมายของ THAC หลังจากนั้นจะเป็นการบรรยายให้ความรู้เรื่อง “อนุญาโตตุลาการเบื้องต้น” เพื่อเป็นการทบทวน ความรู้พื้นฐาน และสุดท้ายคือกิจกรรมจำลอง สถานการณ์การอนุญาโตตุลาการ โดยมีแขกรับเชิญ

พิเศษทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ คุณทศพร สัมพิพัฒน์เดชา ทนายความหุ้นส่วน Watson Farley & Williams (ประเทศไทย) คุณเทวัญ อุทัยวัฒน์ ที่ปรึกษาสำนักกฎหมายไทยลีเกิล และคุณเบญจรงค์ รุ่งมณีกุล ที่ปรึกษากฎหมาย บริษัท อาร์ แอนด์ ที เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด ร่วมแสดงบทบาทสมมติในการอนุญาโตตุลาการ เพื่อให้ความรู้และแบ่งปันประสบการณ์แก่นิสิตและนักศึกษาที่เข้าแข่งขันในครั้งนี้

1.2 โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือก สถาบัน อนุญาโตตุลาการ ที เอช เอ ซี ได้ทำข้อเสนอเพื่อพัฒนาระบบการระงับข้อพิพาททางเลือก ได้แก่

การศึกษาวิจัย จัดทำข้อเสนอเพื่อพัฒนาระบบการระงับข้อพิพาททางเลือก ได้แก่

(1) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการชำระเงินตามสัญญาก่อสร้าง พ.ศ. ...

เนื่องจากเรื่องการชำระเงินตามสัญญาก่อสร้างเป็นข้อพิพาทที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ในหลายภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นธุรกิจการจัดหาวัสดุสำหรับการก่อสร้าง, การจัดหาแรงงาน ฯลฯ นอกจากนี้ ยังทำให้การดำเนินโครงการก่อสร้างเป็นไปด้วยความล่าช้าอีกด้วย การนี้ เพื่อให้สามารถระงับข้อพิพาท ดังกล่าวได้ด้วยความเร็ว ทำให้โครงการก่อสร้าง ไม่หยุดชะงักลงเพราะขาดเงินทุนหมุนเวียน ในหลาย ประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศออสเตรเลีย ประเทศสิงคโปร์ และประเทศมาเลเซีย จึงได้ตรา พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการชำระเงินตามสัญญาก่อสร้างและระบบ Adjudication สำหรับเรื่องดังกล่าวขึ้นเป็นการเฉพาะ อาศัยเหตุผลตามที่ได้อ้างมาข้างต้น ฝ่ายอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทจึงได้ศึกษากฎหมายของต่างประเทศ เพื่อนำมาจัดทำเป็น ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการระงับข้อพิพาทอันเกี่ยวกับการชำระเงินตามสัญญาก่อสร้าง พ.ศ. ... ขึ้น ซึ่งได้ดำเนินการในส่วนนี้เรียบร้อยแล้ว

อนึ่ง เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งไม่ จำกักรอบความคิดอยู่ในทางนิติศาสตร์เท่านั้น จึงได้จัดให้มีการประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็นเฉพาะ กลุ่มขึ้น โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง อาทิ ชมรมนักกฎหมายก่อสร้าง, สถาวิศวกร, สถาวิศวกรรมการสถานแห่งประเทศไทย, สมาคมช่างเหมาไฟฟ้าและเครื่องกลไทย, สมาคมอุตสาหกรรม

ก่อสร้างไทย, ที่ปรึกษากฎหมายในสำนักงานกฎหมายระหว่างประเทศ, สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นต้น โดยได้จัดการประชุมสัมมนารับฟังความเห็นเฉพาะกลุ่มไปเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2564 โดยดำเนินการผ่านทาง Zoom ซึ่งได้จัดทำรายงานและบันทึกสรุปการประชุม รวมทั้งได้นำข้อสังเกตดังกล่าวจากที่ประชุมมาปรับแก้ไขในร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการชำระหนี้ตามสัญญา ก่อสร้าง พ.ศ. ... เรียบร้อยแล้ว เช่น การแก้ไขคำนิยามของ “อาคาร” ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้มีความสอดคล้องกับคำนิยามของ “อาคาร” ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร, การกำหนดให้หน่วยงานที่ให้บริการด้านการระงับข้อพิพาทตามร่างพระราชบัญญัตินี้ หมายความว่ารวมถึง นิติบุคคลเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการด้านการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับงานก่อสร้างโดยเฉพาะ, การให้ผู้ค้าประกันมีสิทธิในการเข้าร่วมในกระบวนการระงับข้อพิพาทตั้งแต่ต้น, แก้ไขเรื่องขอบเขตของสัญญางานก่อสร้างที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ (เช่น ตัดเรื่องข้อจำกัดเกี่ยวกับวงเงินตามสัญญางานก่อสร้างที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของร่างพระราชบัญญัติฯ, การรวมการพิจารณาคดีกรณีที่เกิดข้อพิพาทเป็นคู่สัญญาเดียวกัน และหากรวมกันพิจารณาคดีจะเป็นการสะดวกแก่คู่พิพาท ฯลฯ) เป็นต้น

ต่อมา เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2565 ได้จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ (Public Hearing) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการระงับข้อพิพาทอันเกี่ยวกับการชำระหนี้ตามสัญญาก่อสร้าง โดยหลังจากการทำประชาพิจารณ์เรียบร้อยแล้ว ได้มีการปรับปรุงและนำเสนอร่างฯ ต่อกระทรวงยุติธรรมแล้ว โดยกระทรวงยุติธรรมอยู่ระหว่างการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(2) การศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขเรื่องมาตรการคุ้มครองชั่วคราวในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายอนุญาโตตุลาการที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันนั้น ปรากฏว่ามีบทบัญญัติเรื่องการกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวในกระบวนการอนุญาโตตุลาการเอาไว้ ในมาตรา 16 เพียงมาตราเดียว ซึ่งรับรองอำนาจของศาลในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวอย่างไรก็ดี เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้ระบุเอาไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นอำนาจเฉพาะของศาล หรือ Exclusive Power จึงทำให้เกิดปัญหาทางปฏิบัติในเรื่องการตีความ รวมทั้งข้อถกเถียงทางวิชาการว่า คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวหรือไม่ และแม้ว่าคณะอนุญาโตตุลาการออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวแล้ว คำสั่งดังกล่าวจะมีสภาพบังคับกับคู่พิพาทในคดีมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้จากการศึกษา UNCITRAL Model law on commercial international arbitration ซึ่งถือเป็นกฎหมายต้นแบบของประเทศสมาชิกในการนำไปบัญญัติเป็นกฎหมายอนุญาโตตุลาการภายในของแต่ละประเทศพบว่า ในปีค.ศ. 2006 ได้มีการปรับแก้ไขกฎหมายต้นแบบโดยเพิ่มเติมบทบัญญัติที่ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจในการออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวได้จากเดิมที่กำหนดให้เป็นอำนาจเฉพาะของศาลเท่านั้น ซึ่งเมื่อกฎหมายต้นแบบมีการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องมาตรการคุ้มครองชั่วคราวโดยอนุญาโตตุลาการแล้ว แต่ยังไม่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ได้มีการปรับปรุงเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายต้นแบบแต่อย่างใด ทั้งนี้ หลักการเช่นว่านี้มีความจำเป็นและได้รับการยอมรับอย่าง

แพร่หลายโดยกำหนดเอาไว้ในกฎหมายอนุญาโตตุลาการของนานาประเทศ นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้ คณะอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดและรับรู้เหตุการณ์ก็จะทำให้การออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราว เป็นไปด้วยความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นการตอบสนองต่อเจตนารมณ์ของคู่พิพาทที่เลือกใช้วิธีการ อนุญาโตตุลาการเนื่องจากรวดเร็วกว่าการฟ้องคดีต่อศาลนั่นเอง

ด้วยเหตุผลตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ฝ่ายอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาท จึงได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการดังกล่าวเท่าที่ปรากฏในกฎหมายต่างประเทศ อาทิ UNCITRAL Model law on commercial international arbitration ,กฎหมายอนุญาโตตุลาการของ ประเทศญี่ปุ่น, กฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศเยอรมัน, กฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศ ฝรั่งเศส, กฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศอินเดีย เป็นต้น โดยศึกษาเปรียบเทียบกับมาตรการตาม กฎหมายไทย อันนำมาสู่การจัดทำข้อเสนอในการปรับปรุงแก้ไขมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติ อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ต่อไป

สำหรับความคืบหน้าในการดำเนินการของปีงบประมาณ 2565 นั้น ฝ่าย อนุญาโตตุลาการและประนอมข้อพิพาทได้มีการจัดประชุมสัมมนาเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ 29 กันยายน 2565 ที่ผ่านมา เพื่อรับฟังความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง เช่น ศาลทรัพย์สินทางปัญญา กองกฎหมายสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม อัยการพิเศษฝ่าย อนุญาโตตุลาการ สถาบันอนุญาโตตุลาการศาลยุติธรรม ฝ่ายอนุญาโตตุลาการสำนักงานคณะกรรมการ กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานทนายความ และอาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมมนานั้นจะนำไปปรับปรุงรายงานการวิจัยและข้อเสนอเชิง นโยบายให้มีความสมบูรณ์ เพื่อจัดทำการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อไป

(3) จัดทำบทความทางวิชาการเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือก

3.1 บทความเรื่อง Third Party Funding

เนื่องจากในปัจจุบัน ประเทศไทยยังไม่มีการวางมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ Third Party Funding แต่อย่างใดก็ดี การสนับสนุนให้มีการใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการมากขึ้น ก็น่าจะเป็นการ เหมาะสม หากจะนำเอาหลักการเรื่อง Third Party Funding มาใช้ ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลได้มีสิทธิเข้าถึง กระบวนการยุติธรรมได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมมากยิ่งขึ้น โดยไม่ถูกจำกัดโดยเรื่องค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจาก กระบวนการพิจารณาคดี อนุญาโตตุลาการเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เพื่อให้สัญญาดังกล่าวเป็นการแสวงหา ประโยชน์จากการเป็นความของผู้อื่นจนเกินสมควร จึงน่าจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของ Third Party Funder เช่น กำหนดขอบเขตของกระบวนการทาง กฎหมายที่สามารถได้รับความสนับสนุนทางการเงิน จากบุคคลภายนอก, คุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการเป็น Third Party Funder, การกำหนดระบบทะเบียน และการขึ้นบัญชีเป็น Third Party Funder เป็นต้น อย่างไรก็ตาม กฎเกณฑ์เช่นว่านั้นก็สมควรจะมีความเคร่งครัด หรือจำกัดมากเกินไป และอาจไม่เหมาะสมหากกำหนดหลักเกณฑ์ ในกฎหมาย แต่อาจกำหนดในลักษณะของ กฎหมายลำดับรอง อย่างที่พบได้ในประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น

3.2 บทความเรื่องการบังคับเอาทรัพย์สินของรัฐในกรณีที่รัฐแพ้คดีอนุญาโตตุลาการ (Enforcement of an Arbitration Award: Prosecution of the State's Assets and other options)

เรื่องการบังคับเอาทรัพย์สินของรัฐในกรณีที่รัฐแพ้คดีอนุญาโตตุลาการ (Enforcement of an Arbitration Award: Prosecution of the State's Assets and other options) ซึ่งกล่าวถึงกรณีที่รัฐไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและเสนอทางเลือกในเชิงวิชาการให้แก่ฝ่ายที่ชนะคดีว่า ฝ่ายที่ชนะคดีสามารถดำเนินการอย่างไรได้บ้างในกรณีที่รัฐผู้แพ้คดีไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาด ซึ่งบทความได้มีการเสนอให้คู่ความฝ่ายที่ชนะบังคับเอาทรัพย์สินของรัฐโดยยกตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้นในต่างประเทศ

ทั้งนี้ นอกจากบทความที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ในขณะนี้ทางฝ่ายอนุญาโตตุลาการฯ กำลังอยู่ระหว่างการศึกษาเรื่องการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทยในมุมมองของชาวต่างชาติ บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงมุมมองของชาวต่างชาติที่มีต่อการอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย และเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนเพื่อที่จะได้มีการปรับปรุงเพื่อให้เกิดการส่งเสริมการเข้ามาใช้การอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย

(4) การจัดทำดัชนีสถานการณ์ด้านการอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย

โครงการจัดทำดัชนีสถานการณ์ด้านการอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยถือเป็นปีแรกที่ได้เริ่มดำเนินการ โดยได้นำฐานข้อมูลทางสถิติของปี 2562 และ 2563 มาผูกสูตรคำนวณดัชนี ผ่านทางปัจจัย 5 ประการ อันประกอบด้วย อัตราการเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ, อัตราการบังคับตามคำชี้ขาด, อัตราความรับรู้เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ, จำนวนคดีอนุญาโตตุลาการที่อยู่ภายใต้การดำเนินการของสถาบันและหน่วยงานต่างๆ ที่ให้บริการด้านการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย และความรวดเร็วในการดำเนินกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

โดยมีแผนจะการจัดงานสัมมนาเพื่อเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว โดยจะมีการจัดงานในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2565

(5) การจัดทำความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างเครือข่าย

การลงนามบันทึกความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี และการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ เพื่อการศึกษาวิจัยโดยสถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ให้ข้อมูลหน่วยงานหลักของประเทศไทยและในต่างประเทศ ได้แก่

5.1 การกิจด้านการจัดตั้งศูนย์การระงับทางเลือก

การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) ร่วมกับ สถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) เปิดตัวศูนย์ระงับข้อพิพาททางการกีฬา (Thailand Center of ADR for Sport: TCAS) แห่งแรกของประเทศไทย เพื่อส่งเสริมการใช้กลไกการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการประนีประนอมข้อพิพาท และการอนุญาโตตุลาการ มุ่งหวังยกระดับวงการกีฬาไทยให้มีประสิทธิภาพ และทัดเทียมกับมาตรฐานสากล การจัดตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาททางการกีฬา (Thailand Center of ADR for Sport: TCAS) เปรียบเสมือน การเตรียมความพร้อมในการรองรับข้อพิพาทต่างๆทางการกีฬาที่อาจเกิดขึ้นทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการส่งเสริมการใช้กลไกการระงับข้อพิพาท

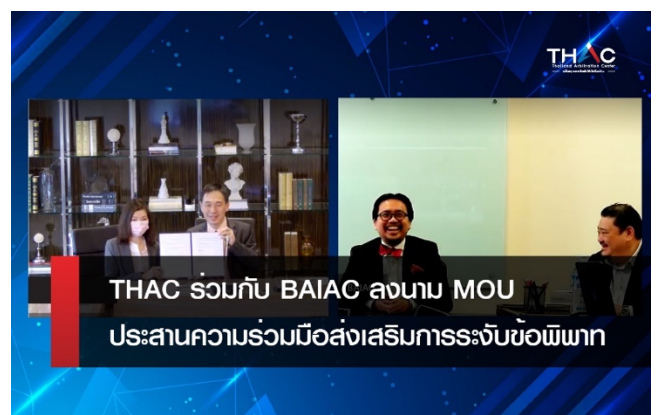
ด้วยวิธีการประนอมข้อพิพาท และการอนุญาโตตุลาการ โดยมุ่งหวังยกระดับวงการกีฬาไทยให้มีประสิทธิภาพ และทัดเทียมกับมาตรฐานสากล ทั้งในการลดข้อขัดแย้ง ตลอดจนการระงับข้อพิพาทในประเด็นต่างๆ ให้เป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว ตลอดจนการดำเนินการพัฒนาข้อบังคับในการระงับข้อพิพาททางเลือกด้านการกีฬาโดยเฉพาะ เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ ในอนาคต ต่อไป

5.2 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) การดำเนินความร่วมมือดังกล่าวนี้ทั้งสองฝ่ายเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนา เผยแพร่การศึกษา กฎหมาย กิจกรรมทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือก และการบริการวิชาการแก่สังคม ทั้งนี้รวมถึงการให้ความสำคัญในด้าน การส่งเสริมสนับสนุนทางด้านการพัฒนาโครงการศึกษา และให้ความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน โครงการฝึกอบรมสัมมนา ตลอดจนการแลกเปลี่ยนนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลคำวินิจฉัย ตำรา หนังสือ และเอกสารวิชาการต่างๆ ตามที่ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามร่วมกัน

5.3 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ Beihai Asia International Arbitration Centre (BAIAC) วัตถุประสงค์ของความร่วมมือครั้งนี้ เพื่อร่วมมือการแลกเปลี่ยนข้อมูล และส่งเสริมการระงับข้อพิพาททางเลือกร่วมกัน นาย พลธิษฐ์ อัครวัฒนาพร เผยว่า จากความสำเร็จจากการร่วมจัดงาน international ADR Webinar Series 2021 ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี ดังนั้น THAC คาดการณ์ว่าทั้งสองฝ่ายจะสามารถประสบความสำเร็จต่อไปได้ในวงกว้างมากขึ้นตามเป้าหมายที่นาย พลธิษฐ์ คาดหมายไว้ พร้อมทั้งส่งเสริมแนวทางการระงับข้อพิพาททางเลือก (ADR) ให้เป็นที่รู้จักและแพร่หลายมากขึ้นในสาขาอาชีพต่างๆ ความร่วมมือจึงไม่เพียงเพื่อความปรารถนาดี และมีมิตรภาพร่วมกันเท่านั้น แต่ยังเพื่อพัฒนาการระงับข้อพิพาททางเลือก เพื่อรองรับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการลงทุน และการค้าระหว่างประเทศระหว่างจีนและอาเซียนอีกด้วย

5.4 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ นายกสมาคมผู้ค้าอัญมณี และเครื่องประดับ (TGJA) สารสำคัญของการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายนั้น นอกจากจะร่วมกันแก้ไขปัญหา หรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในอนาคตแล้วนั้น ยังหมายรวมถึงการผลักดันความร่วมมือในด้านการวิชาการ เช่น การฝึกอบรม ประชุมวิชาการที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือก แลกเปลี่ยนองค์ความรู้เฉพาะทางร่วมกัน การประสานความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์พันธกิจของสถาบันอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนการระงับข้อพิพาททางเลือกให้เป็นที่ยอมรับในแวดวงอัญมณี และเครื่องประดับ รวมถึงสังคมโดยรวม

5.5 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย (TPIA) ความร่วมมือครั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายมุ่งหวังที่จะดำเนินการร่วมมือในการดำเนินงานด้านการระงับข้อพิพาททางเลือกที่เชื่อมโยงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแวดวงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับพลาสติกทั้งนักลงทุน ผู้ประกอบการ รวมถึงทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังที่จะลดความขัดแย้ง ตลอดจนร่วมกันพัฒนาธุรกิจให้เติบโตอย่างเป็นธรรม และยั่งยืนไปยิ่งขึ้น ผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร องค์ความรู้เฉพาะด้านการระงับข้อพิพาททางเลือก ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆร่วมกัน

5.6 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ สภาสถาปนิก (ACT) เป้าประสงค์หลักของการลงนามความร่วมมือกันในครั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกันถึงการส่งเสริม และ สนับสนุนความร่วมมือในการดำเนินการระงับข้อพิพาททางเลือกระหว่างสองหน่วยงาน นอกจากนี้ยังมีการแลกเปลี่ยนกันถึงแนวทาง และความสำคัญของการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือก ไม่ว่าจะเป็นการอนุญาโตตุลาการ หรือการประนอมข้อพิพาท ที่จะช่วยเหลือสมาชิกในสภาสถาปนิกผ่านการกำหนดข้อสัญญาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) เข้าในสัญญา เพื่อให้ทางสถาบันดูแลในส่วนของการข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอีกด้วย

5.7 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ สมาพันธ์สมาคมอัญมณีเครื่องประดับและโลหะมีค่า (ประเทศไทย) (The Gems, Jewellery and Precious Metal Association Confederation of Thailand) (GJPCT)

จุดมุ่งหมายหลักของทั้งสองฝ่ายในการลงนามความร่วมมือครั้งนี้ ต่างมีจุดมุ่งหมายเดียวกันว่าเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการระงับข้อพิพาททางเลือก ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือการประนอมข้อพิพาท ในการลดระยะเวลาในการระงับข้อพิพาท รักษาความสัมพันธ์ทางธุรกิจ หลีกเลี่ยงความตึงเครียดในการพิจารณาคดีในชั้นศาล ตลอดจนรักษาความลับอีกด้วย

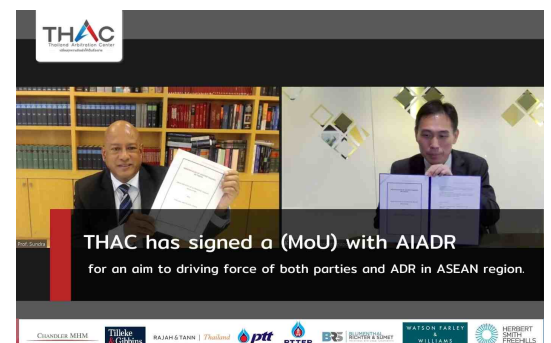

5.8 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ เกสซ์กรรมสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

สาระสำคัญของการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายนั้น นอกจากจะร่วมกันแก้ไขปัญหา หรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในอนาคตแล้วนั้น ยังหมายรวมถึงการผลักดันความร่วมมือในด้านการวิชาการ เช่น การฝึกอบรมประชุมวิชาการที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือก แลกเปลี่ยนองค์ความรู้เฉพาะทางร่วมกัน การประสานความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์พันธกิจของสถาบันอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนการระงับข้อพิพาททางเลือกให้เป็นที่รู้จักในแวดวงอัญมณี และเครื่องประดับ รวมถึงสังคมโดยรวม

5.9 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ Asian Institute of Alternative Dispute Resolution (AIADR)

สถาบันอนุญาโตตุลาการ นำโดยนายพลสิษฐ์ อัครวัฒนาพร ในฐานะผู้อำนวยการ และ Datuk Professor Sundra Rajoo จาก Asian Institute of Alternative Dispute Resolution (AIADR) ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) โดยมุ่งหวังที่จะส่งเสริม และสนับสนุนความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการระงับข้อพิพาททางเลือกในภูมิภาคทวีปเอเชีย เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565 ซึ่งจุดมุ่งหมายหลักของทั้งสองหน่วยงานนั้น นอกจากจะเป็นการส่งเสริม และสนับสนุนการระงับข้อพิพาททางเลือก ยังเป็นการสร้างสัมพันธ์ไมตรีร่วมกันในการสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือกอีกด้วย

5.10 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ สมาคมขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ไทย (TTLA) สถาบันอนุญาโตตุลาการ นำโดยนาย พลธิษฐ์ อัครวัฒนาพร ในฐานะผู้อำนวยการ และ ดร.ปิยะนุช สัมฤทธิ์ นายกสมาคม สมาคมขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ไทย (TTLA) ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) ทางด้านวิชาการ โดยมุ่งหวังที่จะส่งเสริม และสนับสนุนความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการระงับข้อพิพาท ทางเลือก ในแวดวงการขนส่งสินค้า และโลจิสติกส์ของ ประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับ และนิยมในวงกว้างร่วมกัน เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2565 จุดมุ่งหมายหลักของทั้งสองหน่วยงานนั้น นอกจากจะเป็นการส่งเสริม และ สนับสนุนการระงับข้อพิพาททางเลือกในด้านการขนส่ง และโลจิสติกส์ประเทศไทยแล้วนั้น ยังหมายรวมถึงการ ประสานความร่วมมือทางด้านวิชาการ ไม่ว่าจะเป็น การ ฝึกอบรม การสัมมนา ประชุมวิชาการ และการพัฒนา บุคลากร เพื่อยกระดับการระงับข้อพิพาททั้งการอนุญาโตตุลาการ และการประนอมข้อพิพาท รวมไปถึงความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ร่วมกันอีกด้วย

5.11 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ Shanghai International Arbitration Center (SHIAC)

Shanghai International Arbitration Center (SHIAC) โดย คุณ หวาง เหวยจุน เลขาธิการใหญ่ประจำศูนย์ ร่วมจรดปากกาลงนามความร่วมมือทางวิชาการ (MoU) เพื่อส่งเสริม และพัฒนา การระงับข้อพิพาททางเลือกทั้งในด้านการ อนุญาโตตุลาการ และการประนอมข้อพิพาท โดยมุ่งหวังที่จะสร้างความเชื่อมั่น และลดผลกระทบของความขัดแย้งใน ธุรกิจ หรือการลงทุนระหว่างประเทศ ที่มีความแตกต่างของข้อกำหนดในแต่ละประเทศ อาจนำมาซึ่งความ ซับซ้อนของการพิจารณาคดี ผ่านการแก้ไขปัญหาด้วยการระงับข้อพิพาททางเลือกที่จะอำนวยความสะดวกแก่ ทั้งสองฝ่ายร่วมกัน

5.12 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (DITP) กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (DITP) ได้ร่วมลงนามบันทึก ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ โดยมีนายเอกฉัตร ศรีสุวรรณรัตน์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศในฐานะผู้แทนกรม และนายพลธิษฐ์ อัครวัฒนาพร ผู้อำนวยการสถาบัน อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ลงนาม โดยมีนางสาวอรไท เล็กสกุลชัย ผู้อำนวยการบริหารส่วนกลาง และนางสาวมัทฉิมิธร คัมภีรานนท์

รองผู้อำนวยการสถาบันอนุญาโตตุลาการร่วมลงเป็นพยาน ประกอบด้วยคณะผู้บริหารจากกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและคณะผู้บริหารสถาบันอนุญาโตตุลาการ

5.13 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ สมาคมตัวแทนออกของรับอนุญาตไทย (TACBA) โดยมีนายธเนศ โสรัตน์ นายกสมาคมตัวแทนออกของรับอนุญาตไทย ประธานลงนามในพิธี ซึ่งการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการในครั้งนี้มุ่งไปที่การสนับสนุนทางวิชาการเช่น การร่วมมือดำเนินการระงับข้อพิพาททางเลือก การฝึกอบรม การสัมมนา การประชุมทางวิชาการ การพัฒนาบุคลากร และกิจกรรมทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือก รวมถึงส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร หรือองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการระงับข้อพิพาททางเลือก และสนับสนุนให้เกิดการประชาสัมพันธ์การระงับข้อพิพาททางเลือกให้กับกลุ่มสมาชิกของสมาคมตัวแทนออกของรับอนุญาตไทย เนื่องจากธุรกิจขนส่งสินค้ามีลักษณะเป็นสัญญา ซึ่งบ่อยครั้งอาจเกิดข้อพิพาทขึ้นตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการระงับข้อพิพาททางเลือกไม่ว่าจะเป็นการอนุญาโตตุลาการหรือการประนอมข้อพิพาท จึงนับว่าเป็นกลไกสำคัญที่จะเข้ามาช่วยให้การระงับข้อพิพาทสามารถผ่านพ้นไปได้ได้อย่างราบรื่น เพราะสามารถช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย ประหยัดเวลา รวมถึงช่วยรักษาความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างคู่กรณี ตลอดจนมีรูปแบบการระงับข้อพิพาทที่มีความชัดเจน แน่นนอน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

5.14 ลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ และ บริษัท หยิงเค ประเทศไทย จำกัด โดยมีนายวิรุณ ทรัพย์วิบูลย์ ประธานกรรมการ บริษัท หยิงเค ประเทศไทย จำกัด เป็นประธานลงนามในพิธี การร่วมมือกันของที เอช เอ ซี สถาบันอนุญาโตตุลาการ และบริษัท หยิงเค ประเทศไทย จำกัด ในครั้งนี้นั้นจะมีการประสานความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ อาทิ การร่วมมือกัน ดำเนินการระงับข้อพิพาททางเลือก การฝึกอบรม การสัมมนา การประชุมทางวิชาการ การพัฒนาบุคลากร และกิจกรรมทางวิชาการ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือกสนับสนุนส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสาร หรือองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการระงับข้อพิพาททางเลือก และส่งเสริมสนับสนุนการ ประชาสัมพันธ์การระงับข้อพิพาททางเลือกให้กับกลุ่มสมาชิกของบริษัท หยิงเค ประเทศไทย จำกัด

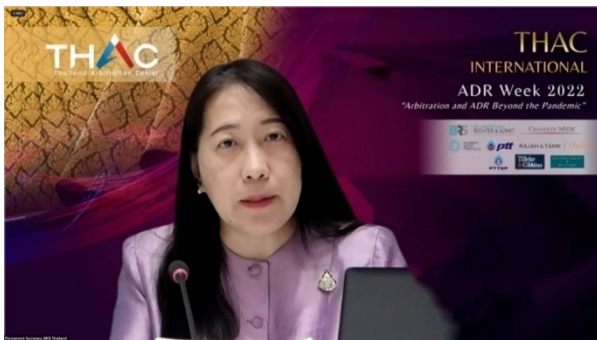

1.3 ยกระดับมาตรฐานของศูนย์ระงับข้อพิพาททางเลือกของไทยและผู้ปฏิบัติงานด้าน ADR

สถาบันอนุญาโตตุลาการได้จัดงานสัมมนาประจำปีสัปดาห์การระงับข้อพิพาททางเลือกประจำปี 2565 (THAC International ADR Week 2022) การสัมมนาดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวในการขับเคลื่อนวงการการระงับข้อพิพาททางเลือกในประเทศไทย ที่มุ่งสร้างมาตรฐานสู่ระดับสากล โดยมีองค์กร และ ศูนย์ระงับข้อพิพาทในระดับนานาชาติร่วมมือกับทาง THAC มากกว่า ๑๐ แห่ง ทั้งในระดับเอเชีย และระดับโลก โดยทุกฝ่ายต่างเชื่อมั่นถึงกระบวนการอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย พร้อมร่วมมือพัฒนา และส่งเสริมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในไทยและต่างประเทศ พร้อมกับส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายวงการการอนุญาโตตุลาการในระดับนานาชาติ

“Arbitration and ADR Beyond the Pandemic” หรือ “การระงับข้อพิพาททางเลือกหลังสถานการณ์โควิด-19” คือหัวข้อหลักในการเสวนาครั้งนี้โดยขยายความได้ว่าเป็นการพัฒนาการ และการปรับตัวของ

กระบวนการอนุญาโตตุลาการในบริบทโลกหลังจากเผชิญกับปัญหาการโควิด-19 ที่ทำให้การเดินทางมาพิจารณาคดี ใต้วงวน สืบพยานถูกเลื่อนออกไปบ่อยครั้ง ส่งผลเสียต่อการดำเนินธุรกิจที่ยังคงติดหล่มอยู่กับคดี และข้อพิพาทที่ค้างคาอยู่จบลงได้อย่างล่าช้าเพราะข้อจำกัดของการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายการเดินทางระหว่างประเทศ

ดังนั้นหัวข้อหลักดังกล่าวจึงเป็นการแลกเปลี่ยนกันในแนวทางการปรับตัวในกระบวนการต่างๆ ทั้งในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ เพื่อให้กระบวนการต่างๆ นั้นสามารถดำเนินการต่อไปได้ สถาบันอนุญาโตตุลาการหลายแห่งได้พัฒนาแนวทางปฏิบัติที่ยืดหยุ่น และเป็นประโยชน์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการพิจารณาคดีระยะไกลผ่านสื่อออนไลน์ (Virtual Hearing) และการพิจารณาคดีเสมือนจริง การไกล่เกลี่ยทางไกลจึงเป็นการระงับข้อพิพาทที่ได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจากเหตุผลเรื่องค่าใช้จ่ายและความรวดเร็ว

1.4 การสร้างความรับรู้เกี่ยวกับสถาบันและบริการต่างๆ

(1) การสร้างความรับรู้โดยการเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อออนไลน์เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านอนุญาโตตุลาการ การระงับข้อพิพาท การระงับข้อพิพาท และข่าวสารต่างๆของสถาบันฯ โดยมีการประชาสัมพันธ์ช่องทาง ดังนี้ Facebook, Line, Instagram, LinkedIn, YouTube ผลการดำเนินงานการสร้างความรับรู้ประจำปีงบประมาณ 2565 สรุปได้ดังนี้ สื่อ Facebook จำนวน 576 โพสต์ / สื่อ Instagram จำนวน 94 โพสต์ / สื่อ YouTube จำนวน 25 วิดีโอ / LinkedIn 84 โพสต์ และ ผ่านสื่อ เว็บไซต์ต่างๆ โดยมีการนำข่าวสารของสถาบันไปเผยแพร่ในเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือก รวมถึง ข่าวสารอื่นๆ รวมถึงสร้างความน่าสนใจและเป็นการเผยแพร่ความรู้ บุคคลที่สนใจ กลุ่มเป้าหมาย และประชาชนทั่วไป อาทิ คำศัพท์ในการระงับข้อพิพาททางเลือก, การอบรม สัมมนาต่างๆที่ทางสถาบันจัดขึ้น, วันสำคัญประจำปี, การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกับสถาบัน ต่างๆ รวมถึงการจัดกิจกรรมผ่านสื่อเพื่อให้ผู้สนใจ กลุ่มเป้าหมายและประชาชนทั่วไปได้เข้าร่วมสนุก รวมถึงสร้างความรับรู้เกี่ยวกับสถาบันและการระงับข้อพิพาททางเลือกอีกด้วย

(2) การสร้างการรับรู้ผ่านกิจกรรมการต่าง ๆ หรือ พัฒนาการให้บริการ รวมไปถึงการเข้าพบลูกค้าเพื่อมอบของ ชำร่วยและออกใบอนุญาตต่างๆ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ สถาบันฯ

(3) การจ้างสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม อบรมและสัมมนาในงานการอบรมสัมมนาที่สำคัญ ซึ่งได้ผล เป็นที่น่าพอใจ เพราะได้รับคะแนนในระดับคะแนนรวม มากกว่าร้อยละ 88

(4) พัฒนาระบบการบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า (CRM: Customer Relationship Management) เพื่อเป็นฐานข้อมูลและเก็บข้อมูลลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการสถาบัน รวมถึงการติดตามลูกค้าที่สนใจใช้บริการ สถาบันฯ อีกด้วย

(5) จัดทำวิดีโอประชาสัมพันธ์ร่วมกับ “เอ็ดเจ็ดวิ” สร้างการรับรู้การระงับข้อพิพาททางเลือกแก่ประชาชนทั่วไป ให้เข้าใจบริบท ของการระงับข้อพิพาท ได้ง่ายขึ้น และตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถาบันฯ ตามมาตรา 7 (3) เพื่อส่งเสริมความรู้กับเผยแพร่ความรู้ ด้านอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทให้ประชาชน กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้ และมีอัตราการใช้บริการของทางสถาบันฯ มากยิ่งขึ้น

1.5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการงานคดี

ตามที่ สถาบันอนุญาโตตุลาการ ที เอช เอ ซี จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทโดยวิธีการอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาท ด้วยเหตุผลดังกล่าว สถาบันฯ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาระบบบริหารจัดการงานคดีด้านการอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทของสถาบันฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการของสถาบันฯ เป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการ รวมถึงเป็นการสร้างมาตรฐานการทำงานในส่วนของการบริหารจัดการงานคดีของสถาบันฯ ให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐานสากล โดยสถาบันฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาระบบงานที่สำคัญๆ ดังนี้

(1) พัฒนาระบบบริหารจัดการงานด้านคดี การรับ/ส่งเอกสารในคดีอนุญาโตตุลาการให้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ปัจจุบัน คู่พิพาทและตัวแทนคู่พิพาทมีทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ดีมากขึ้น สถาบันฯ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลงานคดี เพื่อบริหารจัดการ รับ/ส่ง เอกสารทางคดี และจัดเก็บข้อมูลงานคดีของสถาบันฯ เพื่อให้งานบริหารจัดการคดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสามารถรองรับการการรับ/ส่งเอกสาร ติดต่อประสานงานกับบุคคลต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศทั่วโลก

(2) สรรหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการอนุญาโตตุลาการและความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐาน การเงินและหลักทรัพย์ การสื่อสารโทรคมนาคม และด้านอื่นๆ สถาบันฯ จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณาและคัดเลือกผู้ที่ขอขึ้นบัญชีอนุญาโตตุลาการของสถาบันฯ อย่างต่อเนื่อง เพราะผู้ทำหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ด้วยเหตุผลดังกล่าว สถาบันฯ จึงจำเป็นที่จะต้องแสวงหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถเพื่อขึ้นเป็นอนุญาโตตุลาการของทางสถาบันฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสถาบันฯ และการเลือกใช้บริการจากบุคคลภายนอก

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน สถาบันฯ ได้มีการแบ่งประเภทของการขึ้นบัญชีเป็นอนุญาโตตุลาการของสถาบันฯ ออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน กล่าวคือ Panels of THAC และ THAC Distinguished Panels โดยบัญชีอนุญาโตตุลาการประเภท THAC Distinguished Panels นี้ จะเป็นการยกระดับความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญในระดับสูงของผู้ที่ขึ้นเป็นอนุญาโตตุลาการของสถาบันฯ ให้มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้นไป

อีกทั้ง สถาบันฯ เล็งเห็นว่าการระงับข้อพิพาทด้านอนุญาโตตุลาการกำลังเป็นที่รู้จักและเริ่มใช้บริการมากขึ้นในภาคธุรกิจของประเทศไทย สถาบันฯ จึงเห็นควรพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ให้กับผู้ที่ขอขึ้นทะเบียนอนุญาโตตุลาการรายใหม่ เพื่อให้อนุญาโตตุลาการรายใหม่มีความรู้ อันนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการ ซึ่งจะทำให้กระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการเป็นไปด้วยความถูกต้อง ได้รับความพึงพอใจจากคู่พิพาทและตัวแทนคู่พิพาท ส่งผลให้มีความน่าเชื่อถือและความพึงพอใจจากบุคคลข้างต้นต่อกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

(3) การให้บริการงานคดีตั้งแต่เดือน ตุลาคม-กันยายน 2565 มีผู้เข้าใช้บริการสถาบันอนุญาโตตุลาการ ดังนี้

คดีอนุญาโตตุลาการและประนอมข้อพิพาท

ปีงบประมาณ 2565	จ. นวนทันทพร	ธันวาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	รวม
คดีอนุญาโตตุลาการ	539,614,327.00	0	2	2	2	0	2	0	2	3	1	3	1	18
คดีประนอมข้อพิพาท	2,145,998,528.52	0	0	0	0	0	0	1	2	1	1	0	0	5
ODR-THAC	1,888,239.55	0	0	2	0	0	1	1	3	1	0	0	0	8
ODR-DIP (Free)	400,000.00	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	3
TCIAC	132,080,031.76	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	3
รวมทั้งสิ้น	2,819,981,126.83	1	3	4	2	0	3	4	9	5	2	3	1	37

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

ผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเป้าหมาย

ตามที่ สถาบันอนุญาโตตุลาการ ที เอช เอ ซี ได้มีการปรับปรุงการให้บริการ รวมถึงการพัฒนาวัฒนธรรมระบบบริหารงานคดีต่างๆ ทำให้มีผู้ที่สนใจที่เข้าใช้บริการงานคดีของสถาบันฯ อย่างต่อเนื่องพิจารณาได้จากจำนวนข้อพิพาทและทุนทรัพย์ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. บุคคลทั่วไปยังคงมีความสับสนและยังไม่รู้จัก สถาบันอนุญาโตตุลาการ ที เอช เอ ซี หรือกระบวนการอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทมากเท่าที่ควร จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ที่มีความประสงค์ที่จะใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทตัดสินใจว่า จะใช้การระงับข้อพิพาทด้วยการอนุญาโตตุลาการหรือการประนอมฯ หรือไม่ และอาจมีปัจจัยเพิ่มเติมในส่วนของผู้ที่บุคคลบางกลุ่มยังยึดติดระบบศาลในการยุติข้อพิพาท

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทในประเทศไทยในปัจจุบันยังมีจำนวนไม่มากพอ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยภายนอกอีกบางประการ เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านอนุญาโตตุลาการจะต้องมีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงเป็นประเด็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการในด้านนี้พอสมควร ในการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นคุณลักษณะที่หาได้ค่อนข้างยากในปัจจุบัน ทั้งนี้ สำหรับอนุญาโตตุลาการรุ่นใหม่ยังต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการ เนื่องจากยังไม่มีความรู้ด้าน

อนุญาโตตุลาการมาก่อน หรือไม่เคยปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการ จึงต้องได้รับการพัฒนาเพื่อปฏิบัติงานอนุญาโตตุลาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผู้ให้บริการยังคงติดระบบการดำเนินคดีทางศาล ด้วยการเอารูปแบบทางศาลมาใช้ปนกับการดำเนินการด้านอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นการระงับข้อพิพาททางเลือก ที่ไม่ใช่กระบวนการทางศาล

4. การประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักและความเข้าใจเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือกและสถาบันอนุญาโตตุลาการ ยังคงจำกัดอยู่เพียงบุคคลบางกลุ่ม

5. ปัจจุบันมีคู่พิพาทหรือตัวแทนคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายที่เป็นชาวต่างประเทศ ประสงค์ที่จะมารับบริการของสถาบัน จึงมีความจำเป็นที่ทำให้ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในการบริหารงานคดี โดยเจ้าหน้าที่บริหารคดีควรได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้มากขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานในการบริหารคดีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวทางการแก้ไข

1. กระตุ้น เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ไปยังผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชนทั่วไปต่างๆ รวมถึงองค์กรต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และเกิดการใช้การระงับข้อพิพาททางเลือกผ่านการให้บริการของสถาบัน ทั้ง Onsite และ Online เพื่อให้เกิดการตกลงยินยอมระบุให้ใช้อนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทตามสัญญา และประทับใจในกระบวนการพิจารณาและการให้บริการคดีจนกลับมาใช้บริการซ้ำและบอกต่อ

2. สถาบันฯ ดำเนินการสร้างความรับรู้ให้กับ นิสิต นักศึกษา บุคลากร และประชาชนทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการและการประណอมข้อพิพาท เช่น จัดงานสัมมนาเผยแพร่ความรู้ แข่งขันการประណอมข้อพิพาททั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมถึงให้ความรู้ผ่านทางสื่อ Social ต่างๆ

3. สถาบันฯ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับภารกิจและหน้าที่ของสถาบันอนุญาโตตุลาการให้ประชาชนทั่วไปและหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างๆ ให้สามารถเข้าถึงการเข้าใช้ระบบบริการของสถาบันฯ ได้

4. สถาบันฯ ได้ดำเนินการยกระดับบัญชีอนุญาโตตุลาการของสถาบันฯ ออกเป็น 2 บัญชี คือ Panels of THAC และ THAC Distinguished Panels ทั้งนี้เพื่อเป็นการยกระดับความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญในระดับสูงของผู้ที่ขึ้นเป็นอนุญาโตตุลาการของสถาบันฯ ผู้ให้บริการเกิดความเชื่อมั่นในการเลือกใช้

5. สถาบันฯ สร้างความเข้าใจให้คู่พิพาทหรือประชาชนทั่วไปทราบเกี่ยวกับ วิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการตามข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากร และประชาชนทั่วไป รับทราบ รวมถึงเข้าใจกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินคดีทางด้านการระงับข้อพิพาททางเลือกของสถาบันได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

6. สถาบันฯ ได้สร้างความรับรู้ และให้ข้อมูลเรื่องการระงับข้อพิพาททางด้านอนุญาโตตุลาการ และการประណอมข้อพิพาท รวมถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการระงับข้อพิพาททางเลือก ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ

ของสถาบันฯ และกลุ่มเครือข่ายขององค์กร ผ่านสื่อโซเชียลต่างๆ เช่น Youtube Facebook LinkedIn เป็นต้น

7. สถาบันฯ จัดให้อนุญาโตตุลาการรุ่นใหม่ มีโอกาสเรียนรู้การปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะอนุญาโตตุลาการ โดยเข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ในการประชุมข้อพิพาทนัดแรก ที่ถือว่าเป็นวันนัดที่สำคัญ เนื่องจาก คณะอนุญาโตตุลาการจักต้องกำหนดกระบวนการพิจารณาข้อพิพาทให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันฯ พร้อมทั้งอธิบายกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการที่จะเกิดขึ้นให้คู่พิพาทเข้าใจชัดเจน รวมถึงมีโอกาสดูเห็นทักษะการตอบข้อซักถามและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า รวมถึงจัดให้มีโครงการให้กับอนุญาโตตุลาการรุ่นใหม่ เพื่ออบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีอนุญาโตตุลาการ

8. สถาบันฯ พัฒนาและจัดให้มีโครงการพัฒนาภาษาอังกฤษให้กับเจ้าหน้าที่กลุ่มงานกฎหมาย ทั้งหมด เพื่อให้พัฒนาทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ในภาษาอังกฤษมากขึ้น รวมถึงสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารคดีใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างปฏิบัติงานในโครงการ English Day ที่ทางกลุ่มอำนวยการได้จัดให้มีขึ้น

1.6 การฝึกอบรม และการขาย Sponsorship เพื่อเพิ่มรายได้ของสถาบัน

(1) การพัฒนาการฝึกอบรมเพื่อให้มาซึ่งรายได้ มีผู้ให้ความสนใจเข้าร่วมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนดำเนินโครงการ ดังนี้

โครงการ	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)	รายได้ (บาท)
1. หลักสูตรบริหารจัดการความขัดแย้ง (Conflict Management Program)	12	48,500
2. หลักสูตรเทคนิคการเจรจาและการประนีประนอมเพื่อยุติข้อพิพาท (Negotiation and Mediation Advocacy)	19	111,600
3. หลักสูตรการดำเนินคดีอนุญาโตตุลาการ (Thai Arbitration Training Course)	10	67,842
4. หลักสูตรอบรมผู้ประนีประนอม (Thai Mediation Training Course) ครั้งที่ 1	14	77,500
5. หลักสูตรอบรมผู้ประนีประนอม (Thai Mediation Training Course) ครั้งที่ 2	20	221,400
6. หลักสูตรบริหารจัดการความขัดแย้ง (Conflict Management Program) ณ จังหวัดเชียงใหม่	7	55,300
7. สัญญาภาครัฐ ณ จังหวัดเชียงใหม่	6	13,500
8. หลักสูตรบริหารจัดการความขัดแย้ง (Conflict Management Program)	10	65,200

9. หลักสูตรเทคนิคการเจรจาและการประนอมเพื่อยุติข้อพิพาท (Negotiation and Mediation Advocacy)	15	126,500
10. Mediation Training Course (MTC)	13	159,500
รวม	126	946,842

(2) สถาบันอนุญาโตตุลาการได้จัดทำแผนการเพื่อนำเสนอขายคอร์สการอบรมต่างๆ ของสถาบัน และการขอ Sponsor เป็นแผนรายปี แยกตาม Event มีการตอบรับสนับสนุนแพ็คเกจสปอนเซอร์รายปี จำนวน 9 แห่ง รวมเป็นเงินจำนวน 1,400,000 บาท

2. ผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเป้าหมาย

(1) ผลจากการพัฒนาระบบงานคดีต่างๆ ดังกล่าว ทำให้มีผู้แจ้งความประสงค์ที่จะใช้บริการงานคดีของสถาบันอนุญาโตตุลาการอย่างต่อเนื่อง จากจำนวนข้อพิพาทและทุนทรัพย์ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จนถึงปัจจุบัน

(2) การสร้างความรับรู้ผ่านกิจกรรมและงานสัมมนาต่างๆ ดำเนินการไปได้ตามเป้าหมายและได้รับผลการตอบรับเป็นอย่างดี

(3) การสร้างเพิ่มช่องทางใหม่ในการสร้างรายได้ให้สถาบันฯ ได้แก่ การขาย Sponsor นับว่ามีผลตอบรับที่ดีสามารถเพิ่มรายได้ให้กับสถาบันฯ ได้

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

(1) เนื่องจากบุคคลทั่วไปยังไม่รู้จัก สถาบันอนุญาโตตุลาการ หรือกระบวนการอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทมากเท่าที่ควร จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจจะทำให้คู่พิพาทตัดสินใจว่าจะใช้การระงับข้อพิพาทด้วยการอนุญาโตตุลาการหรือการประนอมฯ เนื่องจากอาจจะยังติดระบบศาลในการหาข้อยุติของคดี

(2) เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญด้านอนุญาโตตุลาการในประเทศไทยปัจจุบันยังมีจำนวนไม่มาก นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญด้านอนุญาโตตุลาการจะต้องมีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านอีกด้วย ดังนั้น จึงเป็นประเด็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการในด้านนี้พอสมควร เพราะการสรรหาบุคลากรที่มีคุณลักษณะดังกล่าวได้ค่อนข้างยากในปัจจุบัน

(3) ผู้ใช้บริการด้านอนุญาโตตุลาการยังคงติดระบบการดำเนินคดีทางศาล ด้วยการเอารูปแบบทางศาลมาใช้ปนกับการดำเนินการด้านอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นการระงับข้อพิพาททางเลือก

(4) การรู้จักและความเข้าใจเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือกและสถาบันอนุญาโตตุลาการ ยังจำกัดอยู่เพียงบุคคลบางกลุ่ม

(5) จากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ในปัจจุบัน ส่งผลให้การดำเนินการด้านการระงับข้อพิพาททางเลือกเป็นไปได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากกิจการบางอย่าง เช่น การสรรหาผู้เชี่ยวชาญที่จะขึ้นบัญชีเป็นอนุญาโตตุลาการของสถาบันฯ หรือการนำคดีมาขึ้นเป็นข้อพิพาทของสถาบันฯ เป็นไปได้ยากใน

สถานการณ์เช่นนี้ ดังนั้น จึงทำให้การดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น มักจะติดปัญหาจากสถานการณ์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

4. แนวทางการแก้ไข

(1) สถาบันฯ ได้เร่งดำเนินการสร้างความรับรู้ให้แก่ประชาชนทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับ การอนุญาโตตุลาการและการระงับข้อพิพาท เช่น การจัดงานสัมมนาให้ความรู้ หรือให้ความรู้ผ่านทางสื่อ Social ต่างๆ มากยิ่งขึ้น

(2) สถาบันฯ ได้สร้างการรับรู้เกี่ยวกับภารกิจและหน้าที่ของสถาบันอนุญาโตตุลาการให้ประชาชนทั่วไปและหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างๆ ให้สามารถเข้าถึงการเข้าใช้ระบบบริการของสถาบันฯ ได้เป็นอย่างดี

(3) สถาบันฯ ได้ดำเนินการโดยการยกระดับบัญชีอนุญาโตตุลาการของสถาบันฯ ออกเป็น 2 บัญชี คือ Panels of THAC และ THAC Distinguished Panels เป็นการยกระดับความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญในระดับสูงของผู้ที่ขึ้นเป็นอนุญาโตตุลาการของสถาบันฯ

(4) สถาบันฯ สร้างความเข้าใจให้คู่พิพาทหรือประชาชนทั่วไปทราบเกี่ยวกับ วิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการตามข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนทั่วไปรับทราบรวมถึงขั้นตอนการดำเนินคดีทางด้านการระงับข้อพิพาททางเลือกของสถาบันได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

(5) สถาบันฯ ได้สร้างความรับรู้ และให้ข้อมูลเรื่องการระงับข้อพิพาทต่างๆ รวมถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการระงับข้อพิพาททางเลือก ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ ขององค์กร และกลุ่มเครือข่ายขององค์กร ผ่านโซเชียลมีเดียต่างๆ เช่น Facebook Live เป็นต้น

(6) ติดต่อและประสานงานเพื่อเชิญ หน่วยงานรวมถึงองค์กรต่างๆ ของเอกชน และกลุ่มลูกค้า ให้เข้าร่วมการอบรมสัมมนาเพิ่มมากยิ่งขึ้น

โครงการและแผนงานที่จัดทำในปีงบประมาณ 2566

1. รายงานสถานการณ์อนุญาโตตุลาการในประเทศไทย ประจำปี 2565

หลักการและเหตุผล : สถาบันอนุญาโตตุลาการ ที เอช เอ ซี (“สถาบันฯ”) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2550 โดยมีพันธกิจประการหนึ่งในการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านการระงับข้อพิพาททางเลือกไม่ว่าจะเป็นการอนุญาโตตุลาการ หรือ การประนีประนอมข้อพิพาท ซึ่งที่ผ่านมา สถาบันฯ ได้ดำเนินการจัดทำเอกสารสำหรับการเผยแพร่ความรู้มาเป็นประจำและต่อเนื่อง โดยมีการปรับปรุงเอกสารทางวิชาการแต่ละฉบับให้มีความครบถ้วนทางวิชาการ ทันสมัย และเป็นแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยในปีงบประมาณ 2566 นี้ โครงการจัดทำรายงานสถานการณ์อนุญาโตตุลาการจะจัดทำอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 7 โดยเป็นการรวบรวมข้อมูลด้านการอนุญาโตตุลาการที่เกิดขึ้นระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2565 เช่น คำพิพากษาศาลฎีกา คำพิพากษาศาลปกครองกลาง ศาลปกครองภูมิภาค และศาลปกครองสูงสุด ที่เกี่ยวข้องกับคดีอนุญาโตตุลาการ, สถิติคดีที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้บังคับตามคำชี้ขาด ปฏิเสธไม่บังคับตามคำชี้ขาด และเพิกถอนคำชี้ขาด ตามลำดับ, สถิติคดีที่หน่วยงานของรัฐแพ้หรือชนะคดีอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนจำนวนคดีและทุนทรัพย์ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานหรือสถาบันให้ที่ให้บริการด้านการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย, ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านการอนุญาโตตุลาการ ทั้งที่เป็นข่าวสาร การแก้ไขกฎหมาย การตรากฎระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ทั้งนี้ ในรายงานประจำปี 2565 จะเพิ่มข้อมูลดัชนีสถานการณ์ด้านการอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย ซึ่งเป็นปีที่ 2 จะนำฐานข้อมูลของปี 2562-2564 มาผูกสูตรคำนวณดัชนี ผ่านทางปัจจัย 5 ประการ อันประกอบด้วย อัตราการเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ, อัตราการบังคับตามคำชี้ขาด, อัตราความรู้เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ, จำนวนคดีอนุญาโตตุลาการที่อยู่ภายใต้การดำเนินการของสถาบันและหน่วยงานต่างๆ ที่ให้บริการด้านการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย และความรวดเร็วในการดำเนินกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้เป็นเอกสารทางวิชาการด้านการอนุญาโตตุลาการที่มีความครบถ้วน สามารถนำไปใช้เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการที่มีความน่าเชื่อถือได้
2. เพื่อใช้สำหรับการแจกจ่ายให้แก่บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจด้านการระงับข้อพิพาททางเลือกในงานสัมมนาทางวิชาการต่างๆ ที่จัดขึ้นโดยสถาบันฯ รวมทั้งมอบให้แก่สำนักงานผู้แทนสาขาของสถาบันฯ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถเผยแพร่รายงานสถานการณ์อนุญาโตตุลาการ ที่รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการอนุญาโตตุลาการ ที่ได้รวบรวมขึ้นระหว่างเดือนมกราคม – ธันวาคม 2565 และสามารถเผยแพร่ได้ทั้งรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งรูปเล่ม

2. รายงานสถานการณ์ด้านการประนอมข้อพิพาทในประเทศไทย ประจำปี 2565

หลักการและเหตุผล : สถาบันฯ ได้ดำเนินการจัดทำเอกสารสำหรับการเผยแพร่ความรู้มาเป็นประจำและต่อเนื่อง โดยมีการปรับปรุงเอกสารทางวิชาการแต่ละฉบับให้มีความครบถ้วนทางวิชาการ ทันสมัย และเป็นแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยในปีงบประมาณ 2566 โครงการจัดทำรายงานสถานการณ์การประนอมข้อพิพาท ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 5 โดยรายงานสถานการณ์ฉบับนี้จะได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ความเคลื่อนไหวด้านการประนอม/ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ทั้งที่เป็นข่าวสาร การแก้ไขกฎหมาย การตราระเบียบข้อบังคับ ตลอดจนเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง, จำนวนข้อพิพาท ประเภทของข้อพิพาทที่เข้าสู่กระบวนการประนอม/ไกล่เกลี่ยของสถาบันฯ ประเภทของข้อพิพาท อัตราความสำเร็จในคดี เป็นต้น ซึ่งเก็บรวบรวมตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม 2565 สำหรับข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับคดีการประนอมข้อพิพาท /การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จะได้เก็บรวบรวมจากหน่วยงานต่างๆ ที่ให้บริการด้านการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและการประนอมข้อพิพาท ได้แก่ ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ แผนกคดีแพ่งและคดีผู้บริโภค, ศาลแพ่ง, กรมการปกครอง, สำนักแรงงานสัมพันธ์ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, กรมบังคับคดี, สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.), กรมทรัพย์สินทางปัญญา, สมาคมประกันวินาศภัย, สมาหอการค้าแห่งประเทศไทย และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม เป็นต้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้เป็นเอกสารทางวิชาการด้านการประนอมข้อพิพาทที่มีความครบถ้วน สามารถนำไปใช้เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการที่มีความน่าเชื่อถือได้
2. เพื่อใช้สำหรับการแจกจ่ายให้แก่บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจด้านการระงับข้อพิพาททางเลือกในงานสัมมนาทางวิชาการต่างๆ ที่จัดขึ้นโดยสถาบันฯ รวมทั้งมอบให้แก่สำนักงานผู้แทนสาขาของสถาบันฯ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถเผยแพร่รายงานสถานการณ์การประนอมข้อพิพาท ที่รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการประนอมข้อพิพาท ที่ได้รวบรวมขึ้นระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2565 และสามารถเผยแพร่ได้ทั้งรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งรูปเล่ม

3. วารสารทางวิชาการของสถาบันอนุญาโตตุลาการ ที เอช เอ ซี

หลักการและเหตุผล : เนื่องด้วย สถาบันอนุญาโตตุลาการ ที เอช เอ ซี ได้ดำเนินการจัดทำวารสารทางวิชาการด้านนิติศาสตร์ เป็นปีที่สอง โดยมีความมุ่งหมายที่จะผลักดันให้วารสารดังกล่าวเข้าสู่ฐานข้อมูลของ TCI เพื่อให้เป็นช่องทางหนึ่งสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนักวิชาการ นักวิจัย ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจเรื่องกฎหมาย (ซึ่งจะต้องจัดทำอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ปี จึงจะเข้าหลักเกณฑ์ในการได้รับพิจารณาเข้าสู่ฐานข้อมูลของ TCI) โดยวารสารฉบับนี้จะรวบรวมและเผยแพร่บทความทางวิชาการ บทความวิจัย และฎีกาวิเคราะห์ ที่เกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ ที่น่าสนใจ โดยไม่ได้จำกัดเฉพาะการระงับข้อพิพาททางเลือกเท่านั้น ซึ่งในปีงบประมาณ 2566 นอกจากจะมีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิติศาสตร์เข้าเผยแพร่บทความทางวิชาการด้านนิติศาสตร์ในวารสารฉบับนี้แล้ว คณะทำงานก็ได้วางแผนว่าจะมีการจัดโครงการประกวด

บทความทางวิชาการสำหรับนักวิชาการตลอดจนนิสิตนักศึกษาในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่างๆ โดยผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจะได้รับเงินรางวัลตอบแทน รวมทั้งได้รับการเผยแพร่บทความนั้นๆ ในวารสารทางวิชาการของสถาบันฯ ด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำเสนอบทความทางวิชาการและบทความวิจัยที่มีคุณภาพ ที่แสดงถึงประโยชน์ทั้งเชิงทฤษฎี (Theoretical Contributions) ที่นักวิจัยหรือผู้ที่สนใจสามารถนำไปพัฒนาหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ และประโยชน์ในเชิงปฏิบัติการ (Managerial Contributions) นักวิจัยหรือผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือต่อยอดการวิจัยที่ครอบคลุมเนื้อหาที่เป็น สหวิทยาการทางด้านนิติศาสตร์ ด้านสังคมศาสตร์ ตลอดจนสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. เพื่อให้บริการวิชาการแก่สังคมในการเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ การทำวิจัยและการพัฒนาผลงานวิชาการ ของนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ ผู้บริหาร นักศึกษา นักธุรกิจ และประชาชนผู้สนใจด้านนิติศาสตร์ ซึ่งไม่ได้จำกัดเฉพาะด้านการระงับข้อพิพาททางเลือกเท่านั้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถเผยแพร่วารสารทางวิชาการของสถาบันฯ ที่รวบรวมบทความต่างๆ ด้านนิติศาสตร์ที่น่าสนใจ โดยสามารถเผยแพร่ได้ทั้งรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งรูปเล่ม

4. ข้อเสนอเพื่อปรับปรุงแก้ไขเรื่องมาตรการคุ้มครองชั่วคราวในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

หลักการและเหตุผล : พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายอนุญาโตตุลาการที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันนั้น ปรากฏว่ามีบทบัญญัติเรื่องการกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวในกระบวนการอนุญาโตตุลาการเอาไว้ ในมาตรา 16 เพียงมาตราเดียว ซึ่งรับรองอำนาจของศาลในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้ระบุเอาไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นอำนาจเฉพาะของศาล หรือ Exclusive Power จึงทำให้ที่ผ่านมา เกิดปัญหาทางปฏิบัติในเรื่องการตีความ รวมทั้งข้อถกเถียงทางวิชาการว่าคณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวหรือไม่ และแม้ว่าคณะอนุญาโตตุลาการออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวแล้ว คำสั่งดังกล่าวจะมีสภาพบังคับกับคู่พิพาทในคดีมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ จากการศึกษา UNCITRAL Model law on commercial international arbitration ซึ่งถือเป็นกฎหมายต้นแบบของประเทศสมาชิกในการนำไปบัญญัติเป็นกฎหมายอนุญาโตตุลาการภายในของแต่ละ ประเทศพบว่า ในปี ค.ศ. 2006 ได้มีการปรับแก้ไขกฎหมายต้นแบบโดยเพิ่มเติมบทบัญญัติที่ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจในการออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวได้จากเดิมที่กำหนดให้เป็นอำนาจเฉพาะของศาล เท่านั้น ซึ่งเมื่อกฎหมายต้นแบบมีการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องมาตรการคุ้มครองชั่วคราวโดยอนุญาโตตุลาการแล้ว แต่ยังไม่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ได้มีการปรับปรุงเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติมเพื่อให้ สอดคล้องกับกฎหมายต้นแบบแต่อย่างใด ทั้งนี้ หลักการเช่นว่านี้มีความจำเป็นและได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายโดยกำหนดเอาไว้ในกฎหมายอนุญาโตตุลาการของนานาประเทศ นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้คณะอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดและรับรู้เหตุการณ์ก็จะทำให้การออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราว

เป็นไปด้วยความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นการตอบสนองต่อเจตนารมณ์ของคู่พิพาทที่เลือกใช้วิธีการอนุญาโตตุลาการเนื่องจากรวดเร็วกว่าการฟ้องคดีต่อศาลนั่นเอง

ด้วยเหตุผลตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ฝ่ายอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาท จึงได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการดังกล่าวเท่าที่ปรากฏในกฎหมายต่างประเทศ อาทิ UNCITRAL Model law on commercial international arbitration ,กฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศญี่ปุ่น, กฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศเยอรมัน, กฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศฝรั่งเศส, กฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศอินเดีย เป็นต้น โดยศึกษาเปรียบเทียบกับมาตรการตามกฎหมายไทย อันนำมาสู่การจัดทำข้อเสนอในการปรับปรุงแก้ไขมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ต่อไป

สำหรับความคืบหน้าฝ่ายอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทได้มีการจัดประชุมสัมมนาเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) ในวันที่ 29 กันยายน 2565 เพื่อรับฟังความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศาลทรัพย์สินทางปัญญา กอinglyหมายสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม อัยการพิเศษฝ่ายอนุญาโตตุลาการ สถาบันอนุญาโตตุลาการศาลยุติธรรม ฝ่ายอนุญาโตตุลาการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานทนายความ และอาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมมนาจะนำไปปรับปรุงรายงานการวิจัยและข้อเสนอเชิงนโยบายให้มีความสมบูรณ์ เพื่อจัดทำารรับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสนอรายงานการวิจัยและข้อเสนอในการปรับแก้พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 อันเป็นกฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันนี้ มีความสอดคล้องกับกฎหมายต้นแบบของ UNCTRAL รวมทั้งกฎหมายของต่างประเทศมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของสถาบันฯ ในการปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งยกระดับกฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการให้มีความเป็นสากล
3. เพื่อให้รายงานการวิจัยและข้อเสนอได้รับความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอนุญาโตตุลาการ และนำข้อเสนอเหล่านั้นมาปรับแก้ไขให้รายงานการวิจัยและข้อเสนอมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อสามารถจัดทำรายงานการศึกษารายงานที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และได้รับความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอนุญาโตตุลาการ อันจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอในการปรับแก้ไขพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ต่อไป

5. โครงการศึกษาวิจัยเรื่องกรณีบุคคลภายนอกให้ความสนับสนุนทางการเงินแก่การดำเนินกระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือ Third Party Funding

หลักการและเหตุผล : กระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือ Arbitration ถือเป็นวิธีการระงับข้อพิพาททางเลือกประการหนึ่งที่คู่พิพาทได้ทำความตกลงกันที่จะแต่งตั้งบุคคลที่สาม ซึ่งในที่นี้ เรียกว่า “อนุญาโตตุลาการ” เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทดังกล่าว โดยถือว่าคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการย่อมเป็นที่สุดและมีผลผูกพันคู่พิพาททุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดเช่นนั้น เว้นเสียแต่ว่าจะมีเหตุตามที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ให้ศาลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจสามารถเพิกถอนคำชี้ขาด หรืออ้างเป็นเหตุเพื่อจะปฏิเสธไม่บังคับตามคำชี้ขาดได้ กระบวนการอนุญาโตตุลาการนับว่าเป็นวิธีการที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากโดยเฉพาะสำหรับข้อพิพาทระหว่างประเทศ เนื่องจาก 170 ประเทศทั่วโลกได้ลงนามเป็นประเทศภาคีสมาชิกในอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ หรืออนุสัญญานิวยอร์ก ซึ่งกำหนดให้ประเทศที่จะนำคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไปบังคับนั้นจะต้องยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดที่ทำขึ้นในประเทศภาคีสมาชิกอื่นเสมือนหนึ่งว่าได้ทำในประเทศของตนเลยทีเดียว

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีความแน่นอนเกี่ยวกับสภาพบังคับของคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในทางระหว่างประเทศ มีความยืดหยุ่น เป็นการหลีกเลี่ยงระบบกฎหมายหรือศาลภายในของแต่ละประเทศ ตลอดจนคู่พิพาทมีความสามารถที่จะแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการในคดีนั้นๆ ได้เองก็ตาม แต่ก็พบว่ามีข้อจำกัดหรืออุปสรรคในบางประการที่ทำให้คู่พิพาทไม่อาจเลือกใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการเพื่อการระงับข้อพิพาทได้

ซึ่งหนึ่งในปัจจัยหรือข้อจำกัดสำคัญของกระบวนการอนุญาโตตุลาการ คือ เรื่องของค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงหากเปรียบเทียบกับวิธีการระงับข้อพิพาทวิธีการอื่น โดยใน 2018 International Arbitration Survey : The Evolution of International Arbitration ที่จัดทำและสำรวจโดย Queen Mary University of London โดยเมื่อปี ค.ศ.2006 ได้เคยมีการจัดทำแบบสำรวจมาแล้วครั้งหนึ่งซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่า “ค่าใช้จ่าย หรือ Cost” ถือเป็นปัจจัยอันดับหนึ่งที่ถูกมองว่าเป็นอุปสรรคในการเลือกใช้วิธีการอนุญาโตตุลาการและในปี ค.ศ.2018 ผู้ตอบแบบสอบถามยังคงเลือกให้เรื่องค่าใช้จ่ายเป็นอันดับหนึ่งอยู่เช่นเดิม ด้วยอัตราร้อยละ 67 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

กล่าวโดยสรุปคือ เรื่องค่าใช้จ่ายถือเป็นอุปสรรคสำคัญในการเลือกใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการทั้งในส่วนของการพิพาทระหว่างประเทศและข้อพิพาทภายในประเทศเลยทีเดียว ยิ่งกรณีเป็นการอนุญาโตตุลาการโดยสถาบัน หรือ Institutional Arbitration ซึ่งมีสถาบันอนุญาโตตุลาการที่ให้บริการงานด้านเลขานุการก็จะมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ตามมาด้วย ดังนั้น ในประเทศต่างๆ จึงได้ริเริ่มที่จะกำหนดมาตรการทางกฎหมายซึ่งเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกสามารถให้ความสนับสนุนทางการเงินแก่คู่พิพาทสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือ Third Party Funding ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขยายโอกาสให้แก่คู่พิพาทที่อาจจะขาดแคลนทุนทรัพย์ให้สามารถเข้าสู่คดีได้อย่างเท่าเทียม

อย่างไรก็ดี แม้ว่าที่ผ่านมากฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 จะไม่ได้กำหนดห้ามเรื่องการสนับสนุนทางการเงินในการต่อสู้คดีอย่างชัดเจน แต่ปรากฏว่า ได้มีคำพิพากษาฎีกาหลายกรณีที่ตีความว่าสัญญาของบุคคลภายนอกที่

จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการต่อสู้คดี โดยยึดโยงกับผลแพ้ชนะคดีนั้น มีลักษณะเป็นการค้าความ หรือหาประโยชน์จากการเป็นความกันของบุคคลอื่น จึงถือว่าเป็นสัญญาซึ่งมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย มีผลให้สัญญาเช่นนั้นตกเป็นโมฆะไปเลยทีเดียว

รายงานการวิจัยฉบับนี้ จึงจัดทำขึ้นโดยวัตถุประสงค์ในการศึกษาเรื่อง Third Party Funding ของต่างประเทศ รวมทั้งศึกษาความเป็นไปได้และอุปสรรคทางกฎหมายหากจะนำเรื่อง Third Party Funding มาใช้ในกระบวนการอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยนั่นเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสนอรายงานการวิจัยและข้อเสนอในการปรับแก้กฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยให้มีความเป็นสากล รวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้ประเทศไทยเป็นสถานที่ในการดำเนินกระบวนการอนุญาโตตุลาการมากขึ้น
2. เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของสถาบันฯ ในการปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งยกระดับกฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการให้มีความเป็นสากล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อสามารถจัดทำรายงานการศึกษารายงานที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ อันจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอในการปรับแก้กฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยต่อไป

6. โครงการพัฒนาระบบการรับ-ส่งเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยวิธีการประណอมข้อพิพาท

หลักการและเหตุผล : เดิมสถาบันอนุญาโตตุลาการ ที เอช เอ ซี ได้มีการพัฒนาการรับ-ส่งเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการอนุญาโตตุลาการ และเนื่องด้วยปัจจุบันสถาบันฯ มีปริมาณข้อมูลคดีของคู่พิพาทเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้สถาบันฯ มีปริมาณฐานข้อมูลคดีที่ต้องบริหารจัดการและจัดเก็บเป็นจำนวนมาก ดังนั้น สถาบันฯ จึงเห็นว่ามีควมจำที่จะต้องพัฒนาระบบบริหารจัดการงานคดี เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการจัดการให้ทันสมัยเพิ่มมากขึ้น อีกทั้ง เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการจัดการระบบข้อมูลคดีของทางสถาบันฯ และเพื่อรองรับการทำงานและการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอื่น และเพื่อส่งเสริมให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบันฯ ที่มุ่งให้บริการอย่างมีมาตรฐานในระดับสากล

ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาการให้บริการ สถาบันอนุญาโตตุลาการ จึงพัฒนาการให้บริการรับ-ส่งเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยวิธีการประណอมข้อพิพาท เพื่อรองรับข้อพิพาทด้านการประណอมและบริหารจัดการฐานข้อมูลคดีที่มีอยู่ในปัจจุบันและในอนาคตอย่างเต็มความสามารถ เพื่อบริหารจัดการและจัดเก็บข้อมูลสถาบันฯ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมถึงรองรับการติดต่อประสานงานกับบุคคลต่างๆ ทั่วประเทศทั่วโลก ด้วยระบบการเชื่อมต่อผ่านระบบเครือข่ายทางคอมพิวเตอร์อย่างทันสมัย

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการข้อมูลคดีด้วยวิธีการประណอมข้อพิพาท เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสม รองรับระบบมาตรฐานสากลและการติดต่อข้อมูลคดี

ระหว่างสถาบันฯ กับคู่พิพาท รวมถึงผู้ประนอม ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานคดีอย่างเป็นระบบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การบริหารงานด้านการประนอมข้อพิพาทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีระบบอิเล็กทรอนิกส์สามารถรับ-ส่งเอกสารในข้อพิพาทด้านการประนอมข้อพิพาทให้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นเพื่อสร้างความสะดวกสบายและลดค่าใช้จ่ายแก่ผู้ใช้บริการ และทำให้ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น

7. โครงการการแข่งขันการประนอมข้อพิพาท ครั้งที่ 5

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. สร้างความรู้ความเข้าใจถึงการประนอมข้อพิพาท ตามข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยการประนอมข้อพิพาท เริ่มตั้งแต่การเริ่มต้นการประนอมข้อพิพาท จนถึงขั้นตอนการจัดทำสัญญาประนอมข้อพิพาท

2. สร้างความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ประนอม ในการประนอมข้อพิพาท

3. แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการประนอม 7 ขั้นตอน ตามหลักของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

ขอบเขตของการดำเนินงานโครงการ

สถาบันอนุญาโตตุลาการมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมพัฒนา และสร้างองค์ความรู้ในกระบวนการการระงับข้อพิพาททางเลือกทุกรูปแบบ รวมถึงการประนอมข้อพิพาท (Mediation) ทั้งนี้เพื่อให้บริการด้านการระงับข้อพิพาทของสถาบันเป็นที่รู้จักทางสถาบันฯ จึงเห็นควรให้มีการจัดการประนอมข้อพิพาทจำลองขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงขั้นตอนการประนอมข้อพิพาทตามข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยการประนอมข้อพิพาท ภายใต้การจัดการคดีของสถาบันอนุญาโตตุลาการ โดยการจัดโครงการดังกล่าวมีกลุ่มเป้าหมาย Law firm, หน่วยงานภาครัฐ, หน่วยงานเอกชน, สถาบันการศึกษา, ผู้ประกอบการ และองค์กรไม่แสวงหากำไร

8. สัปดาห์การระงับข้อพิพาททางเลือกประจำปี 2566 (THAC International ADR Week 2023)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

การสัมมนาดังกล่าว เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องการระงับข้อพิพาททางเลือก (Alternative Dispute Resolution) และสำรวจความคิดเห็นของภาคธุรกิจและนักกฎหมาย เกี่ยวกับการเลือกใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทซึ่งเป็นที่ยอมรับในการดำเนินธุรกิจทั่วโลก และเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศไทยในฐานะศูนย์กลางการระงับข้อพิพาททางเลือกของอาเซียนให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นทางการค้าและการลงทุน อีกทั้งเพื่อพัฒนา ส่งเสริม และเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในไทยและต่างประเทศ ส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในวงการระงับข้อพิพาททางเลือกในระดับนานาชาติแสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวในการขับเคลื่อนวงการการระงับข้อพิพาททางเลือกในประเทศไทยที่มุ่งสร้างมาตรฐานสู่ระดับสากล โดยมุ่งหวังประสานความร่วมมือกับองค์กร และศูนย์ระงับข้อพิพาทในระดับนานาชาติทั้งในระดับเอเชีย และระดับโลก เพื่อพัฒนา และส่งเสริมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในไทยและต่างประเทศ พร้อมกับส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายวงการการอนุญาโตตุลาการในระดับนานาชาติ

โดยทั้งนี้กลุ่มเป้าหมายหลักของงานประกอบด้วย นักธุรกิจ ทนายความบริษัทเอกชน ผู้พิพากษา ผู้ประนอมข้อพิพาท ผู้ไกล่เกลี่ย นักวิชาการ อาจารย์ และผู้สนใจจากหน่วยงานรัฐและเอกชนที่ดำเนินการด้านการประนอม เจรจา ต่อบริการข้อพิพาททั้งภายในและระหว่างองค์กร ในงานจะมีการนำเสนอหลักการ แนวคิด และร่วมแชร์ประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริงของการประนอมข้อพิพาทเพื่อระงับข้อขัดแย้งและทักษะในการบริหารความขัดแย้งระดับสูง รวมถึงการสร้างเครือข่ายผู้สนใจในงานด้านบริหารความขัดแย้งในประเทศและระดับนานาชาติ

ขอบเขตของการดำเนินงานโครงการ

มีการจัดโครงการทั้งหมด 4 วัน เป้าหมายของโครงการจำนวน 400 คน โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวนมากกว่า 10 หน่วยงาน

9. โครงการการแข่งขันการประนอมข้อพิพาทครั้งที่ 2 (ภาษาอังกฤษ)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่นิสิต นักศึกษา ถึงการประนอมข้อพิพาท ตามข้อบังคับของสถาบัน
อนุญาโตตุลาการว่าด้วยการประนอมข้อพิพาท เพื่อมุ่งหวังให้นักศึกษาใน
ประเทศมีความพร้อมและเทียบเท่าชาวต่างชาติ

2. สร้างความรู้ความเข้าใจถึงขั้นตอนของการประนอมข้อพิพาทใน
ระดับสากล

ขอบเขตของการดำเนินงานโครงการ

สถาบันอนุญาโตตุลาการมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริม พัฒนา และ
สร้างองค์ความรู้ในกระบวนการการระงับข้อพิพาททางเลือกทุกรูปแบบ
รวมถึงการประนอมข้อพิพาท (Mediation) ทั้งนี้เพื่อให้บริการด้านการระงับ
ข้อพิพาทของสถาบันเป็นที่รู้จักในระดับสากลมากขึ้น ทางสถาบันฯ จึงเห็น
ควรให้มีการจัดการแข่งขันการประนอมข้อพิพาทขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้
ให้แก่นักศึกษา และเยาวชนทั้งในและต่างประเทศ ความเข้าใจถึงขั้นตอนการ
ประนอมข้อพิพาทตามข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยการประนอม
ข้อพิพาท โดยการจัดโครงการดังกล่าวมีกลุ่มเป้าหมาย สถาบันการศึกษาทั่ว
โลก และจุดมุ่งหมายสูงสุดไม่ได้เพียงแค่เป็นการแข่งขันเพื่อหาผู้ชนะเท่านั้น
จะยังมุ่งพัฒนาทักษะด้านการประนอมข้อพิพาทให้กับคนรุ่นใหม่ เพื่อยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมด้านการ
ระงับข้อพิพาททางเลือก และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศไทยในวงการนี้สู่ระดับสากล

10. โครงการแข่งขันอนุญาโตตุลาการระดับประเทศ ครั้งที่ 2

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในการอนุญาโตตุลาการอย่างถูกต้อง
2. เป็นการสร้างความรู้ และความเข้าใจให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการถึงภารกิจ และนโยบายด้านการระงับ
ข้อพิพาททางเลือกของสถาบันฯ รวมถึงแนวทางการทำงานร่วมกันกับมหาวิทยาลัยในอนาคต

ขอบเขตของการดำเนินงานโครงการ

เนื่องด้วยสถาบันอนุญาโตตุลาการมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริม
พัฒนา และสร้างองค์ความรู้ในกระบวนการ การระงับข้อพิพาท
ทางเลือกทุกรูปแบบ รวมถึงการอนุญาโตตุลาการ (Arbitration)
เพื่อให้บริการด้านการระงับข้อพิพาทของสถาบันเป็นที่รู้จัก ทาง
สถาบันฯ จึงเห็นควรให้มีการจัดการแข่งขันอนุญาโตตุลาการ
National Arbitration Competition ขึ้นเพื่อสร้างความรู้ความ
เข้าใจถึงขั้นตอนการอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับสถาบัน
อนุญาโตตุลาการว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ ภายใต้การจัดการคดี
ของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

11. โครงการหลักสูตรอบรมผู้ประนอม (ภาคภาษาไทย) ครั้งที่ 3 - 4

วัตถุประสงค์ของโครงการ

สถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) เปิดโครงการจัดอบรมหลักสูตรผู้ประนอม (Thai Mediation Training Course) ให้แก่บุคคลทั่วไปที่สนใจ และสมัครเข้าร่วมโครงการดังกล่าว ซึ่งมีเป้าหมายที่จะพัฒนาศักยภาพของบุคลากรขึ้นมาเป็นเชี่ยวชาญเพื่อรองรับข้อพิพาทผ่านการประนอม (Mediation) ตามมาตรฐานสากล พร้อมทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมสมัครเพื่อขึ้นบัญชีเป็นผู้ประนอมของสถาบันฯ เพื่อขยายขอบเขตของวิชาชีพการประนอมในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ โดยสาระสำคัญจะเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานด้านการประนอม ทักษะขั้นสูง และศึกษาข้อบังคับเกี่ยวกับการประนอมของ THAC เพื่อสร้างมาตรฐานของผู้ประนอมให้เป็นไปตามมาตรฐานของสถาบันฯ อันเป็นที่ยอมรับของสากล

ขอบเขตของการดำเนินงานโครงการ

หลักสูตรอบรมผู้ประนอม (ภาคภาษาไทย) ครั้งที่ 3 - 4 เป้าหมายของโครงการจำนวน 30 คน ณ สถาบันอนุญาโตตุลาการ

12. โครงการงานหลักสูตรการดำเนินคดีอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 3 - 4

สถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) เปิดโครงการอบรมหลักสูตรการดำเนินคดีอนุญาโตตุลาการ (Thai Arbitration Training Course) เป็นครั้งแรกให้แก่บุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับแวดวงนิติศาสตร์ และกฎหมายได้ยกระดับความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนพัฒนาทักษะของผู้ที่มีความประสงค์จะก้าวมาเป็นอนุญาโตตุลาการ เพื่อพัฒนาวงการการระงับข้อพิพาททางเลือกในประเทศไทยให้ทัดเทียมกับระดับสากล พร้อมทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมสมัครเพื่อขึ้นบัญชีเป็นอนุญาโตตุลาการของสถาบันฯ อีกด้วย โดยตลอดระยะเวลาการอบรม 1 เดือนนั้น ได้เพิ่มไปด้วยการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาพื้นฐาน ขั้นกลาง ขั้นสูง ทั้งในรูปแบบเชิงทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ที่ผสมผสานอย่างลงตัว เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมนั้นมีความรู้ และประสบการณ์ควบคู่กันไป

ขอบเขตของการดำเนินงานโครงการ

หลักสูตรการดำเนินคดีอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 3 - 4 เป้าหมายของโครงการจำนวน 30 คน ณ สถาบันอนุญาโตตุลาการ

13. โครงการหลักสูตรอบรมผู้ประนอม (ภาคภาษาอังกฤษ) ครั้งที่ 13 - 14

วัตถุประสงค์ของโครงการ

การอบรมครั้งนี้นอกจากจะได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประนอมตามมาตรฐานสากล ทั้งในทักษะทางทฤษฎี ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีความขัดแย้ง จรรยาบรรณของผู้ประนอม ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ 5 ขั้นตอนของการไกล่เกลี่ย การเจรจาต่อรอง และเทคนิคภาคปฏิบัติ ผ่านการจำลองสถานการณ์ระงับข้อพิพาทด้วยการประนอมด้วยเช่นกัน

ขอบเขตของการดำเนินงานโครงการ

หลักสูตรอบรมผู้ประนอม (ภาคภาษาอังกฤษ) ครั้งที่ 13 - 14 เป้าหมายของโครงการจำนวน 30 คน ณ สถาบันอนุญาโตตุลาการ

14. โครงการจัดจ้างประเมินความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจตามแผนบูรณาการของสถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เนื่องจากสถาบันมีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการประนอมข้อพิพาทและอนุญาโตตุลาการ ดำเนินกิจการให้บริการการระงับข้อพิพาทโดยวิธีการประนอมข้อพิพาทและอนุญาโตตุลาการ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือกทุกรูปแบบ สนับสนุน และส่งเสริมระบบอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ดังนั้นจึงมีประสงค์จัดจ้างประเมินความรู้ความเข้าใจ รวบรวมจำนวนผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนาและความพึงพอใจในการให้บริการของสถาบันอนุญาโตตุลาการตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามแผนอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมความรู้ของสถาบันอนุญาโตตุลาการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2565

ผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเป้าหมาย

1. ผลจากการพัฒนาระบบงานคดีต่างๆ ดังกล่าว ทำให้มีผู้แจ้งความประสงค์ที่จะเข้าใช้บริการงานคดีของสถาบันอนุญาโตตุลาการอย่างต่อเนื่อง จากจำนวนข้อพิพาทและทุนทรัพย์ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จนถึงปัจจุบัน
2. การสร้างความรับรู้ผ่านกิจกรรมและงานสัมมนาต่างๆ ดำเนินการไปได้ตามเป้าหมายและได้รับผลการตอบรับเป็นอย่างดี
3. การสร้างเพิ่มช่องทางใหม่ในการสร้างรายได้ให้สถาบันฯ ได้แก่ การขาย Sponsor นับว่ามีผลตอบรับที่ดีสามารถเพิ่มรายได้ให้กับสถาบันฯ ได้

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. บุคคลทั่วไปยังคงมีความสับสนและยังไม่รู้จัก สถาบันอนุญาโตตุลาการ ที่ เอช เอ ซี หรือกระบวนการอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทมากเท่าที่ควร จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ที่มีความประสงค์ที่จะใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทตัดสินใจว่าจะใช้การระงับข้อพิพาทด้วยการอนุญาโตตุลาการหรือการประนอมฯ หรือไม่ และอาจมีปัจจัยเพิ่มเติมในส่วนของผู้ที่บุคคลบางกลุ่มยังยึดติดระบบศาลในการยุติข้อพิพาท
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาทในประเทศไทยในปัจจุบันยังมีจำนวนไม่มากพอ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยภายนอกอีกบางประการ เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านอนุญาโตตุลาการจะต้องมีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงเป็นประเด็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการในด้านนี้พอสมควร ในการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นคุณลักษณะที่หาได้ค่อนข้างยากในปัจจุบัน ทั้งนี้ สำหรับอนุญาโตตุลาการรุ่นใหม่ยังต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการ เนื่องจากยังไม่มีความรู้ด้านอนุญาโตตุลาการมาก่อน หรือไม่เคยปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการ จึงต้องได้รับการพัฒนาเพื่อปฏิบัติงานอนุญาโตตุลาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้ใช้บริการยังคงติดระบบการดำเนินคดีทางศาล ด้วยการเอารูปแบบทางศาลมาใช้ปนกับการดำเนินการด้านอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นการระงับข้อพิพาททางเลือก ที่ไม่ใช่กระบวนการทางศาล
4. การประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ยอมรับและความเข้าใจเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือกและสถาบันอนุญาโตตุลาการ ยังคงจำกัดอยู่เพียงบุคคลบางกลุ่ม

5. ปัจจุบันมีคู่พิพาทหรือตัวแทนคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายที่เป็นชาวต่างประเทศ ประสงค์ที่จะมารับบริการของสถาบัน จึงมีความจำเป็นที่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในการ บริหารงานคดี โดยเจ้าหน้าที่บริหารคดีควรได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้มากขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงาน ในการบริหารคดีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวทางการแก้ไข

1. กระตุ้น เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ไปยังผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน ประชาชนทั่วไปต่างๆ รวมถึงองค์กรต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และเกิดการร้องขอ ปรึกษาทางเลือกผ่านการให้บริการของสถาบัน ทั้ง Onsite และ Online เพื่อให้เกิดการตกลงยินยอมระบุให้ใช้ อนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทตามสัญญา และประทับใจในกระบวนการพิจารณาและการให้บริการคดี จนกลับมาใช้บริการซ้ำและบอกต่อ

2. สถาบันฯ ดำเนินการสร้างความรับรู้ให้กับ นิสิต นักศึกษา บุคลากร และประชาชนทั่วไปที่ เกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการและการประนอมข้อพิพาท เช่น จัดงานสัมมนาเผยแพร่ความรู้ แข่งขันการ ประนอมข้อพิพาททั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมถึงให้ความรู้ผ่านทางสื่อ Social ต่างๆ

3. สถาบันฯ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับภารกิจและหน้าที่ของสถาบันอนุญาโตตุลาการให้ ประชาชนทั่วไปและหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างๆ ให้สามารถเข้าถึงการเข้าใช้ระบบบริการของ สถาบันฯ ได้

4. สถาบันฯ ได้ดำเนินการยกระดับบัญชีอนุญาโตตุลาการของสถาบันฯ ออกเป็น 2 บัญชี คือ Panels of THAC และ THAC Distinguished Panels ทั้งนี้เพื่อเป็นการยกระดับความเชี่ยวชาญหรือความ ชำนาญในระดับสูงของผู้ที่ขึ้นเป็นอนุญาโตตุลาการของสถาบันฯ ผู้ใช้บริการเกิดความเชื่อมั่นในการเลือกใช้

5. สถาบันฯ สร้างความเข้าใจให้คู่พิพาทหรือประชาชนทั่วไปทราบเกี่ยวกับ วิธีการและ ขั้นตอนต่างๆ ในเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการตามข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากร และประชาชนทั่วไป รับทราบ รวมถึงเข้าใจกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินคดีทางด้านการ ระงับข้อพิพาททางเลือกของสถาบันได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

6. สถาบันฯ ได้สร้างความรับรู้ และให้ข้อมูลเรื่องการระงับข้อพิพาททางด้านอนุญาโตตุลาการ และการประนอมข้อพิพาท รวมถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการระงับข้อพิพาททางเลือก ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ ของสถาบันฯ และกลุ่มเครือข่ายขององค์กร ผ่านสื่อโซเชียลต่างๆ เช่น Youtube Facebook Linkedin เป็นต้น

7. สถาบันฯ จัดให้อนุญาโตตุลาการรุ่นใหม่ มีโอกาสเรียนรู้การปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะ อนุญาโตตุลาการ โดยเข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ในการประชุมข้อพิพาทนัดแรก ที่ถือว่าเป็นวันนัดที่สำคัญ เนื่องจาก คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องกำหนดกระบวนการพิจารณาข้อพิพาทให้เป็นไปตามข้อบังคับของ สถาบันฯ พร้อมทั้งอธิบายกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการที่จะเกิดขึ้นให้คู่พิพาทเข้าใจชัดเจน รวมถึงมี โอกาสเห็นทักษะการตอบข้อซักถามและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า รวมถึงจัดให้มีโครงการให้กับอนุญาโตตุลาการ รุ่นใหม่ เพื่ออบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีอนุญาโตตุลาการ

8. สถาบันฯ พัฒนาและจัดให้มีโครงการพัฒนาภาษาอังกฤษให้กับเจ้าหน้าที่กลุ่มงานกฎหมาย ทั้งหมด เพื่อให้พัฒนาทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ในภาษาอังกฤษมากขึ้น รวมถึงสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ฝ่าย บริหารคดีใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างปฏิบัติงานในโครงการ English Day ที่ทางกลุ่มอำนาจการได้ จัดให้มีขึ้น

สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณปี 2565

รายการงบประมาณ	งบประมาณที่ได้รับ จัดสรร	ผลการเบิกจ่าย	ร้อยละการ เบิกจ่าย
1. งบรายจ่ายบุคคลากร	19,641,219.00	19,623,541.90	99.91%
2. งบรายจ่ายด้านบริหาร (ค่าใช้สอย)	15,153,475.26	15,153,475.26	100.00%
3. งบรายจ่ายด้านแผนงาน	3,138,200.00	3,134,400.00	99.88%
3.1 โครงการด้านฝึกอบรมและสัมมนา	1,237,600.00	1,237,600.00	100.00%
3.2 โครงการด้านโฆษณาและประชาสัมพันธ์	900,600.00	900,600.00	100.00%
3.3 โครงการพัฒนาระบบปฏิบัติการดิจิทัล	1,000,000.00	996,200.00	99.62%
รวมทั้งสิ้น	37,932,894.26	37,911,417.16	99.94%

รายงานการวิเคราะห์ด้านการเงิน

สถาบันอนุญาโตตุลาการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

การรายงานด้านการเงิน

จากการวิเคราะห์รายงานทางการเงินปี พ.ศ. 2565 ในส่วนของรายรับพบว่า รายรับของสถาบันอนุญาโตตุลาการมี 4 ประเภทประกอบด้วย รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล รายได้จากการให้บริการด้านคดีความ รายได้จากการจัดอบรมสัมมนาและรายได้ค่าสนับสนุนสπονเซอร์ และรายได้อื่น โดยหากไม่นับรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลพบว่า รายได้ของสถาบันฯมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 2,446,395.57 บาทหรือคิดเป็น 59.70% ในขณะที่รายจ่ายประกอบด้วยรายจ่ายหลัก 5 ประเภทได้แก่ รายจ่ายด้านบุคลากร ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภคและค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย โดยลดลงจากปีก่อนจำนวน 6,340,291.78 บาทหรือคิดเป็น 14.09% ซึ่งเป็นไปตามแผนงบประมาณและตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สถาบันอนุญาโตตุลาการมีแผนเบิกจ่ายเงินงบประมาณ จำนวน 37,932,894.26 บาท ประกอบด้วย

งบรายจ่ายบุคลากรและด้านบริหาร	34,794,694.26 บาท
งบรายจ่ายด้านแผนงาน	3,138,200.00 บาท
รวมทั้งสิ้น	37,932,894.26 บาท

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสถาบันอนุญาโตตุลาการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2564- 30 กันยายน พ.ศ. 2565) สามารถเบิกจ่ายเงินงบประมาณได้ 37,911,417.16 บาท โดยมีรายการที่สำคัญดังนี้

งบรายจ่ายบุคลากรและด้านบริหาร เบิกจ่าย ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2565 จำนวน 34,777,017.16 หรือร้อยละ 99.95

งบรายจ่ายด้านแผนงาน เบิกจ่าย ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2565 จำนวน 3,134,400.00 หรือร้อยละ 99.88

ในส่วนของรายรับของสถาบันฯ เมื่อพิจารณาประเภทรายรับ (ไม่รวมรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล) เปรียบเทียบระหว่างปี 2565 และ 2564 สามารถสรุปได้ตามตารางดังนี้

ประเภทรายรับ	ปี 2565	ปี 2564	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	%เพิ่มขึ้น (ลดลง)
รายได้ค่าคดี	3,465,044.86	2,985,555.14	479,489.72	16.06%
รายได้ค่าอบรม&สปอนเซอร์	2,210,357.14	707,994.74	1,502,362.40	212.20%
รายได้อื่น	868,864.05	404,320.60	464,543.45	114.89%
รวม	6,544,266.05	4,097,870.48	2,446,395.57	59.70%

จากตารางพบว่า รายได้จากค่าคดีเป็นรายได้หลักของสถาบันฯ โดยมีจำนวน 3,465,044.86 บาท คิดเป็น 52.95% ของรายรับทั้งหมด รายได้ค่าอบรมสัมมนาและค่าสนับสนุนสปอนเซอร์เป็นลำดับสอง มีจำนวน 2,210,357.14 บาท คิดเป็น 33.78% ของรายรับทั้งหมด และรายได้อื่นๆ จำนวน 868,864.05 บาท คิดเป็น 13.28% ของรายรับทั้งหมด จากการพิจารณาแต่ละประเภทรายรับพบว่า รายรับปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ทุกประเภท กล่าวคือ

- รายได้ค่าคดีเพิ่มขึ้นจำนวน 479,489.72 บาท หรือคิดเป็น 16.06% เนื่องจากสถาบันฯเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น จากที่มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีงานคดีมากขึ้น
- รายได้ค่าอบรมสัมมนาและค่าสนับสนุนสปอนเซอร์เพิ่มขึ้นจำนวน 1,502,362.40 บาท หรือคิดเป็น 212.20% โดยเป็นรายได้ค่าอบรมสัมมนาเพิ่มขึ้นจำนวน 754,698.84 บาท สืบเนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 มีความผ่อนคลายมากขึ้น ทำให้สถาบันฯสามารถจัดอบรมได้ตามแผนการที่วางไว้และมีประสิทธิภาพมากกว่าปี 2564 นอกจากนี้รายได้ค่าสนับสนุนสปอนเซอร์เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเพิ่มขึ้นจำนวน 747,663.56 บาท เนื่องจากมีผู้ให้การสนับสนุนมากขึ้น (ปี 2565 จำนวน 9 ราย ปี 2564 จำนวน 5 ราย)
- รายได้อื่นเพิ่มขึ้นจำนวน 464,543.45 บาท หรือคิดเป็น 114.89% เนื่องจากปี 2565 รายได้ค่าบริการห้องประชุมเพิ่มขึ้นจำนวน 249,532.70 บาท ซึ่งสอดคล้องกับรายได้ค่าคดีที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ในระหว่างปี 2565 สถาบันฯตัดจำหน่ายเช็คจ่ายอายุเกิน 6 เดือนเป็นรายได้อื่นจำนวน 299,676.27 บาท

ในส่วนของการจ่ายของสถาบันฯ เมื่อพิจารณารายจ่ายแต่ละประเภทเปรียบเทียบระหว่างในปี 2565 และ 2564 สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ประเภทรายจ่าย	ปี 2565	ปี 2564	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	%เพิ่มขึ้น (ลดลง)
รายจ่ายบุคลากร	14,233,982.90	16,914,651.16	(2,680,668.26)	-15.85%
ค่าใช้สอย	22,591,561.01	26,332,929.82	(3,741,368.81)	-14.21%
ค่าวัสดุ	164,770.40	139,820.21	24,950.19	17.84%
ค่าสาธารณูปโภค	562,465.39	671,048.45	(108,583.06)	-16.18%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	1,112,769.00	947,390.84	165,378.16	17.46%
รวม	38,665,548.70	45,005,840.48	(6,340,291.78)	-14.09%

รายจ่ายแต่ละประเภทสามารถวิเคราะห์การเพิ่มขึ้นลดลงได้ดังนี้

1. รายจ่ายด้านบุคลากรลดลงจำนวน 2,680,668.26 บาท หรือคิดเป็น 15.85% โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเภทค่าใช้จ่ายพนักงาน	ปี 2565	ปี 2564	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	%เพิ่มขึ้น (ลดลง)
เงินเดือน	11,868,456.31	14,820,497.01	(2,952,040.70)	-19.92%
ค่าล่วงเวลา	75,446.21	184,402.55	(108,956.34)	-59.09%
เงินรางวัลใจ	1,749,954.00	1,460,836.00	289,118.00	19.79%
ประกันสังคม	144,255.00	164,404.00	(20,149.00)	-12.26%
กองทุนเงินทดแทน	16,587.92	16,353.00	234.92	1.44%
เงินประกันสุขภาพ	109,827.13	90,613.60	19,213.53	21.20%
เงินสำรองเลี้ยงชีพ	208,256.33	177,545.00	30,711.33	17.30%
สวัสดิการพนักงานอื่น	61,200.00	-	61,200.00	#DIV/0!
รวม	14,233,982.90	16,914,651.16	(2,680,668.26)	-15.85%

จากตารางด้านบน สาเหตุหลักที่ทำให้รายจ่ายบุคคลกรลดลงได้แก่รายจ่ายเงินเดือนที่ลดลงจำนวน 2,952,040.70 บาท เนื่องจากสถาบันฯมีนโยบายว่าจ้าง outsource แทนการหาบุคคลกรประจำมากขึ้น ประกอบกับมีการเพิ่มหน้าที่ของบุคคลกรเพื่อลดการจ้างงาน ส่งผลให้ปี 2565 และ 2564 มีอัตรากำลังคนเฉลี่ยต่อเดือนจำนวน 21 คนและ 30 คนตามลำดับ

2. ค่าใช้สอยลดลงจากปีก่อนจำนวน 3,741,368.81 บาท หรือคิดเป็น 14.21% โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเภทค่าใช้จ่าย	ปี 2565	ปี 2564	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	%เพิ่มขึ้น (ลดลง)
ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรม	1,671,310.04	458,085.74	1,213,224.30	264.85%
ค่าเช่าและบริการ	6,923,920.32	9,856,185.93	(2,932,265.61)	-29.75%
ค่าจ้างเหมาบริการ	6,624,494.96	5,506,670.90	1,117,824.06	20.30%
ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม	949,228.57	960,807.24	(11,578.67)	-1.21%
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	339,434.25	296,013.93	43,420.32	14.67%
ค่าใช้จ่ายทางการตลาด	3,289,858.11	1,573,895.40	1,715,962.71	109.03%
อื่นๆ	2,793,314.76	7,681,270.68	(4,887,955.92)	-63.63%
รวม	22,591,561.01	26,332,929.82	(3,741,368.81)	-14.21%

- ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมเพิ่มขึ้นจำนวน 1,213,224.30 บาท สอดคล้องกับรายได้ค่าอบรมที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ COVID 19 ที่มีความผ่อนคลายมากขึ้นทำให้สามารถจัดอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ค่าเช่าและบริการลดลงจำนวน 2,932,265.61 บาท สาเหตุหลักเกิดจากค่าเช่าและบริการอาคาร ลดลงจำนวน 2,873,448.00 บาทเนื่องจากการคืนพื้นที่เช่าบางส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- ค่าจ้างเหมาบริการเพิ่มขึ้นจำนวน 1,117,824.06 บาท จากการที่สถาบันฯมีการจ้าง outsource ทดแทนการจ้างงานบุคคลกรประจำ อาทิ งานส่งเสริมภาพลักษณ์ งานการเงิน งานHR เป็นต้น
- ค่าใช้จ่ายทางการตลาดเพิ่มขึ้นจำนวน 1,715,962.71 บาท สอดคล้องกับแผนงานของสถาบันฯที่เร่งการรับรู้ให้สถาบันฯ รวมทั้งกระบวนการยุติธรรมทางเลือกเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆลดลงจำนวน 4,887,955.92 บาท เนื่องจากปี 2564 สถาบันฯตัดสินใจไม่ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรมสรรพากรจำนวน 5,599,915.56 บาทจึงรับรู้จำนวนดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายอื่นในปี 2564

3. ค่าวัสดุ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อยจำนวน 24,950.19 บาท ไม่มีสาระสำคัญ

4. ค่าสาธารณูปโภค ลดลงจำนวน 108,583.06 บาท หรือคิดเป็น 16.18% เนื่องจากค่าอินเทอร์เน็ตลดลงจำนวน 81,000 บาทจากการปรับลดแพคเกจรายเดือนจากเดิม 25,000 บาทเป็น 17,000 บาทโดยเริ่มตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน 2564 เป็นต้นไป

5. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้นจำนวน 165,378.16 บาท หรือคิดเป็น 17.46% โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเภทค่าเสื่อมราคา	ปี 2565	ปี 2564	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	%เพิ่มขึ้น (ลดลง)
ค่าเสื่อมราคา-ส่วนปรับปรุงอาคาร	94,048.61	-	94,048.61	#DIV/0!
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์สำนักงาน	115,168.91	177,562.48	(62,393.57)	-35.14%
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	346,173.25	338,689.44	7,483.81	2.21%
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	2,072.93	296.29	1,776.64	599.63%
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	8,257.97	6,108.64	2,149.33	35.19%
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์โสตทัศนูปกรณ์	108,549.50	29,254.51	79,294.99	271.05%
ค่าตัดจำหน่าย-Program Computer	438,497.83	395,479.48	43,018.35	10.88%
รวม	1,112,769.00	947,390.84	165,378.16	17.46%

จากตารางจะเห็นว่าค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้นจากส่วนปรับปรุงอาคารและครุภัณฑ์โสตทัศนูปกรณ์เป็นหลัก อธิบายได้ดังนี้

- ส่วนปรับปรุงอาคาร - ในระหว่างปี 2565 ได้มีการ renovate พื้นที่สำนักงานใหม่จึงทำให้มีค่าเสื่อมราคาส่วนปรับปรุงอาคารเพิ่มขึ้น
- ครุภัณฑ์โสตทัศนูปกรณ์ - ในระหว่างปี 2565 ได้มีการปรับปรุงระบบเสียงและภาพในห้องประชุมใหม่ โดยได้มีการซื้อครุภัณฑ์ทั้งสิ้นจำนวน 883,060 บาท